ANT

Haftalık Dergi 10 ● Şubat 1970 ● Sayı 163 ● 150 Krş

GREV HAKKI BOĞAZLANIYOR

DİRENELİM

• biri •

AH! SİZİN GİBİ BİRİ İLE TANIŞMAK BENİ NE KADAR MEMNUN EDİYOR BİLEMEZSENİZ. AYRICA
SIKILIYORUM AMA BİR GÜN DİLEDİĞİM GİBİ NE DİYORDUM BOŞ ZAMANLARIMDA KİTAP OKURUM MÜZİK DİNLERİM
HAYAT ZOR! NE DE OLSA TABİİ DAHA ZOR YAŞAYANLARI DA DÜŞÜNÜYORUM HALBUKİ HERKES GİBİ
ÜZÜLÜYOR İNSAN ELDE DEĞİL Kİ, GEÇEN GÜN BİRİSSİZ GÖRDÜM AH! NE ÜZÜLDÜM
NE KADIN YAHU!
BENİMLE EVLENİR MİSİNİZ

1 şubat

□ 4,5 Yıl Antlaşması

İkili antlaşmalar konusunda meclisde yapılan gizli görüşmelerden sonra, başta CHP olmak üzere, muhalefet partileri, «Temel İkili Antlaşma»nın parlamentodan geçirilmesi konusunda ısrar etmeye başlamışlardır. Ne var ki, bu «şike muhalefet», antlaşmanın bir emperyalist tuzağı olduğunu ortaya koyacak yerde, tamamen biçimsel meseleler üzerinde hiçbir sonuç vermeyecek spekülasyonlar yaparak halkın gözünü boyamaktadır. Öte yandan, gizli celsede ikili antlaşmadan doğan bir ihtilafı çözüme bağlamak için 4,5 yıl süre öngörülmüş olması şiddetli tepkilere yolaçmakta ve bunun ulusal bağımsızlıkla bağdaşmayacağı belirtilmektedir. Senato'da milli savunma bütçesi görüşülürken, ikili antlaşmayı savunan Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in tutumu da eleştirilmiş ve kendisi, kapitülasyonları savunan bir Osmanlı vezirine benzetilmiştir.

2 şubat

□ İktidarın Baskısı

Öğretmen boykotu sırasında Boyabat'ta öğretmenler aleyhine yürüyüş yapan ve katliama girişmek isteyenlerden 32'si hakkında açılan davaya bir mütalaa gönderen Boyabat Savcısı, bazı parlamenterlerin ve valinin adalet üzerinde baskı yaptığını açıklamıştır. Savcı, mütalaasında, 29 kişinin olaylardan sonra tutuklanması üzerine Ankara'ya telefon ve telgraflar yağdığını, daha sonra 4-5 parlamenterin Boyabat'a gelerek halk huzurunda tehditler savurduğunu, kendisine ve tutuklama kararı veren yargıca karşı çeşitli tezvir, iftira ve komplolara girişildiğini, valinin de tutukluların salıverilmeleri için tehdit havası taşıyan sözler söylediğini belirtmiştir. Bütün bunların, anayasanın 132. maddesine aykırı olduğu ve anayasanın açıkça ihlal edildiği de mütalaada ifade edilmektedir.

Amerikalılar kovuluyor

ABD Başkanı Nixon'ın Nijerya'ya «özel yardım uzmanı» adıyla gönderdiği lojistik uzmanı Albay Eugene Dewey, hükümetin kararıyla sınırdışı edilmiştir. Bir kaç hafta Nijerya'da kalan ve savaş bölgelerine de sokulan Dewey'in karıştırıcı faaliyetlerinden dolayı dışarı atıldığı bildirilmektedir. Öte yandan, Afrika'daki Malawi Hükümeti de, ülkede faaliyette bulunan Amerikan barış gönüllülerinin en geç Ağustos 1970'e kadar ülkeyi terketmeleri gerektiğini bildirmiştir. Oysaki, Türkiye'de iktidar bu ajanları bağrına basmaktadır.

□ Bertrand Russell Öldü

Dünyanın en büyük düşünürlerinden biri olan Bertrand Russell, İngiltere'nin Galler Bölgesi'nde, Port Madoc kasabasındaki evinde ölmüştür. 18 Mayıs 1872'de doğan Russell, filozof, yazar, matematikçi ve siyasetçi olarak büyük ün yapmış, bu konularda pek çok eser yayınlamıştı. İnsanlığın bütün sorunları ile ilgilenen Russell özellikle Küba krizi sırasında nükleer bir savaşın önüne geçmek için yaptığı çalışmalarla ve Amerika'nın Vietnam'da işlediği savaş suçlarını ortaya koymak için kurduğu mahkeme ile önemli hizmetlerde bulunmuştur. Russell, ömrünün son yıllarında Amerikan emperyalizmine bütünüyle karşı çıkmış bir düşünürdür, bu nedenle bütün dünya halkları tarafından saygıyla anılmaktadır.

□ 6. Filo Rezaleti!

Amerikan Altıncı Filosu'na bağlı 300 mürettebatlı «Yellowstone» Muhribi, Mersin limanına gelmiş ve Amerikan denizcileri karaya çıkarak yine bir Türkiye limanını kirletmişlerdir. Halk ve geçlik, Mersin'de de emperyalizmin askerlerine tepki göstermiş, bu arada bildiri dağıtan öğrencilerden Mehmet Parlardemir, polisler tarafından yakalanmış, ancak dövüldükten sonra serbest bırakılmıştır. Parlardemir'in şikayeti üzerine savcılık polisler hakkında soruşturma açmıştır. İncirlik Amerikan Üssü'nde kalan denizciler, şehri gezerken genelevler semtinde de kadınlar tarafından takunya ile kovalanmışlardır.

□ Halk Kapitalzmi!

«Makine Mühendisleri Odasının düzenlediği «montaj sanayii» konulu seminer, konuşmacıların yeni cevherler yumurtlamaları nedeniyle ilgi çekmiştir. MAN Fabrikaları Genel Müdürü Tevfik Ercan, seminerdeki konuşmasında, «kalkınmamız için zengin düşmanlığını zihinlerimizden silip halk kapitalizmine yönelmemiz gerekir» derken, Demirel'in Türkiye'de 26 milyon özel teşebbüs bulunduğu yolundaki görüş(!) ünü pekiştirmiş, «Üçte bir dahi katkıda bulunduğumuz bir sanayi kolu milli sayılmalıdır. Halbuki biz bu oranın çok üstünde bir seviyedeyiz» gibi bir garabetle de, işbirlikçiliğini kamufle etmeğe kalkışmıştır.

□ Akdeniz'de İşbirliği

Cezayir Cumhurbaşkanı Huari Bumedyen, Akdeniz'deki bütün yabancı filoların çekilmesini ve bölgeden bütün «emperyalist üslerin» kaldırılmasını istemiştir. Cezayir'i ziyaret etmekte olan Suriye Devlet Başkanı Nurettin Attasi şerefine verilen bir yemekte konuşan Bumedyen, «Akdeniz'in işbirliği, barış ve istikrar bölgesi haline gelmesini» istediklerini ve Akdeniz ülkeleri arasındaki işbirliğinin gelişmesi için aralıksız çalıştıklarını, Ceyir'in bloksuz ülkelerin ulusal kurtuluş hareketlerine şartsız yardımda bulunduğunu açıklamıştır.

□ Seriatçinin Hayali

Hapishane kaçağı Bugün Gazetesi Sahibi Mehmet Şevket Eygi, Arap ülkelerinde elde ettiği Aramco dolarlarıyla çeşitli Avrupa ülkelerinde «islam devleti» hayalini gerçekleştirmek için çalışmaktadır. Eygi, Paris'te doktora yapmakta olan İlahiyat Fakültesi mezunu Türkiye'li öğrencilerle ParisCamiinin kahvesinde düzenlediği bir toplantıda «müslüman ülkelerde komünizmin hızla yayıldığını, bunun önlenmesi için örgütlenmek ve buna da Türkiye'den başlamak gerektiğini, Türkiye'de bir an önce din esaslarına uyan bir devlet sisteminin kurulmasının zorunlu olduğunu» söylemiştir. Eygi'nin toplantısı, Fransa Bölgesi Öğrenci Birliği yöneticilerinin müdahalesiyle dağıtılmıştır.

□ AP'de İç çekişme

AP Merkez Haysiyet Divanı ile Senato ve Millet Meclisi haysiyet divanları, 5,5 saat süren ortak bir toplantıdan sonra dört parlamenterin ve iki belediye başkanının AP'den ihracına çoğunlukla karar vermiştir. Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen, Bingöl Senatörü Arif Hikmet Yurtsever, Sivas Milletvekili Kadri Eroğan, Sakarya Milletvekili Vedat Önsal ile Eskişehir ve Samsun belediye başkanlarının ihracından sonra, AP'nin meclisteki mevcudu 254'e, Senato'daki mevcudu da 93'e düşmüştür. İhraçlar karşısında, başta Bilgiç, Asal ve Yüksel Menderes olmak üzere altı genel idare kurulu üyesi istifa etmişlerdir. İstifalar AP'yi karıştırmıştır. Demirel duruma hakim olamadığı takdirde, meydana gelecek parçalanmanın AP'yi «tek başına iktidar» olmaktan uzaklaştırması an meselesidir.

□ Gençliğin zaferi

Filipin'de gerçek bir demokrasi uygulanması isteğiyle ayaklanan öğrencilerle polisin çatışması sonucunda dört öğrencinin ölmesinden ve yüzlercesinin yaralanmasından sonra, öğrenci isteklerinin birçoğu kabul edilmiştir.

□ Amerikan sosyalistleri

Amerika'nın marksist gençlik kuruluşları, ihtilalci bir örgüt meydana getirmek amacıyla Chicago'da bir toplantı düzenlemişlerdir. ABD Komünist Partisi Gençlik Kolları Sekreteri Michael Zagarell, çalışmalara 30 eyaletten 350 delegenin katılacağını söylemiş ve bunların yüzde 30'unun zenci ve diğer renkli ırklardan meydana geldiğini açıklamıştır. Toplantıya, Doğu Almanya, Norveç, Kuzey Vietnam, Güney Amerika gençlik örgütlerinden de kutlama telgrafları gelmiş olup, ihtilalci örgüt dünya gençliğiyle de ilişkiler kuracaktır.

4 şubat

□ Basın-İş Kongresi

Ülkemizin en eski işçi örgütü olan Türkiye Basın Sanayii İşçileri Sendikası (Basın İş)'in Kongresi yapılmıştır. Kongreye sunulan raporda, Türkiye'nin "yarı-bağımlı ve bağrında feodalite benzeri kapitalizm öncesi üretim biçimlerini de taşıyan yarı-kapitalist bir ülke" olduğu belirtildikten sonra, Türkiye sendikacılığının bir dönüm noktasına geldiği söylenmekte ve işçiden yana olmayan sarı sendikacılığın karşısında devrimci sendikaların işçileri politik iktidara doğru ve politik bilinç yönünde hızla eğitmesi ve mücadeleye sokması gerektiği kaydedilmektedir. Kongre, işsizliği önleyici sosyal ve ekonomik tedbirlerin süratle alınması ve işsizlik sigortasının geciktirilmeden çıkarılması, sosyal sigortalar mevzuatının daha iyi düzenlenerek işçilerin sosyal haklarının genişletilmesi, ekonomik ve siyasi dışa bağımlılığın son bulması için ikili anlaşmaların, üslerin kaldırılması, köklü ekonomik atılımların gerçekleştirilmesi için karar almıştır. Kongrede genel başkanlığa yeniden Ehliman Tuncer seçilmiştir.

□ Öğretmen Direnişi

Öğretmen boykotundan sonra açığa alınan öğretmenlerin Danıştay kararı ile görevlerine iade edilmelerine rağmen, Milli Eğitim Bakanlığı, 54 öğretmeni daha bakanlık emrine almıştır. Bunun üzerine bir demeç veren TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt, bakanı ve iktidarı yermiş, bazı yöneticilerin öğretmenlere «düşman» gözüyle baktıklarını ifade ederek, «Bu idare, kravatlı gericilerin elinde bir idaredir. Bu idarenin özellikle devrimci öğretmene saygısı yoktur. Bu idarenin anayasaya, danıştaya saygısı yoktur» demiş, iktidara öğretmenlerin yeni bir ders vermek için hazırlandıklarını belirtmiştir. TÖS ve İlk-Sen İstanbul şubelerinin düzenledikleri ortak basın toplantısında da, devlet memuru ve hizmetlisinin bunalım içinde olduğu, eğitimin ise çıkmazda bulunduğu ifade edilerek eğitimde devrim'in gerekli olduğu açıklanmıştır.

Yeni Barış Gönüllüleri!

Amerikan emperyalizminin barış gönüllüleri, gösterilen tepki üzerine yavaş yavaş geri çekilirken, saldırgan kapitalist ülkelerden Avustralya barış gönüllüsü ihracına başlamıştır. Avustralya, bir yandan Vietnam halkına karşı askerlerini savaştırırken, bir yandan da Asya, Afrika ve Pasifik ülkelerine bugüne kadar 437 «gönüllü» göndermiştir.

5 şubat

□ Amerika: Polis Devleti

Vietnam Savaşı'na karşı giriştiği protestolardan sonra ünlü çocuk doktoru Amerikalı Spock, «Ahlaki ve Gayriahlâki: Kişisel ve Politik Davranışımız» adında bir kitap yayınlamıştır: Dr. Spock, kitabında, «Memleketimiz polis devleti tarafından yöneltilmektedir. Fakat bunun farkına varanlar, sadece kişisel tecrübelerle baskıyı hissetmiş olanlar, zenci militanlar, savaş aleyhtarı olanlar ve öğrenci hareketlerine katılanlardır» demektedir. Dr. Spock, aynı zamanda FBI'a ve müdürü Mr. Hoover'e de saldırmakta, bunların «entellektüel ve politik özgürlükleri kısıtlandıklarını» yazmaktadır. Dr. Spock, Amerikan Kongresi'ni de suçlayarak, «Amerika'da Kongre öyle kanunlar kabul etmektedir ki, bu kanunlar bizi anayasamızın tanıdığı hakları kullandığımızda suç işlemiş duruma düşürmektedir. Kongre üyeleri, Engizisyon devri despotları gibi zencileri, gençliği ve savaş aleyhinde olanları, sırf düşünceleri yüzünden ezmektedir» demektedir.

□ Diş hekimlikte işgal

«Demokratik Üniversite» için mücadele eden İstanbul Diş Hekimliği Fakültesi öğrencileri, dekan seçimi sırasında fakülte binasında fiili durum yaratmışlardır. Eski dekan Orhan Okyay'ın istifası üzerine yapılan yeni dekan seçimi öğrencilerin işgali altında yapılmış, sonuçta dekanlığa Prof. Gazanfer Zenbilci seçilmiştir. Öğrenciler, yeni dekanın kendileriyle birlikte düzenlediği forum'dan sonra fiili duruma son vermişlerdir.

6 şubat

□ Balıkesir kongresi

TİP Balıkesir İl Kongresi yapılmış, il yönetim kuruluna Mehmet Dinçer (Başkan), Hüseyin Yılmaz (Sekreter), Şükran Kurdakul (Sayman), Dr. Abdullah Palabıyık, Hüseyin Soysal, İlkay Bayram, Adem Çiftçi, İbrahim Kuday, Adil Bayrı; büyük kongre delegeliklerine de Şükran Kurdakul, Mehmet Dinçer, Sabri Basan ve Hüseyin Yılmaz seçilmişlerdir.

CIA Dinliyor

Bolivya Devlet Bakanı Albay Juan Ayoroa'nın açıkladığına göre, devlet bakanlığına ve başka bakanlıklara ait telefon hatları, CIA tarafından gayet ustalıkla dinlenmektedir. Hükümet, CIA'ya ait tüm dinleme cihazlarını halka teşhir edecektir.

□ Ege tütün savaşı

Bu hafta ANT'ın 7. sayfasında açıklandığı gibi tütün ekicilerinin mücadeleleri devam ederken, tütün şirketlerinin vergi kaçakçılığı da günün konusu haline gelmiştir. Manisa Milletvekili Mustafa Ok, «tütün ihracatçılarının her yıl milyonlarca lira vergi kaybına sebep olduklarını» belirterek savcıların derhal harekete geçmesini istemiştir.

7 şubat

□ Dış ticarette yolsuzluk

Sanata'da Ticaret Bakanlığı bütçesi görüşülürken, AP Senatörü Şevket Akyürek, dış ticaret alanında bazı yolsuzluk iddiaları ortaya atmıştır. Akyürek'in açıklamasına göre, Finlandiya ile yapılan 19 milyon dolarlık kliring anlaşması gereğince yurda 45 bin ton kağıt ithaline karar verilmiş, ancak kağıt depo eden ve bunlar üzerinden kâr sağlayacağını düşünen bazı «kötü kapitalistler»in çabaları ile bu kağıtların Finlandiya'dan getirtilmesi geciktirilmiş, depo edilen kağıtlar karaborsada satılmıştır. Aynı şekilde, Finlandiya'dan viskos ve suni elyaf ithali de, Adana'da yeni kurulan viskos ve suni elyaf fabrikası sahiplerinin müdahaleleriyle önlenmiştir. Ayrıca, Sınai Kalkınma Bankası emrine verilen 2,5 milyon dolarlık kredinin 1 milyon 200 bin doları da, Demirel'in kardeşlerinin ortak bulunduğu Terakki Kollektif Şirketi emrine verilmiştir.

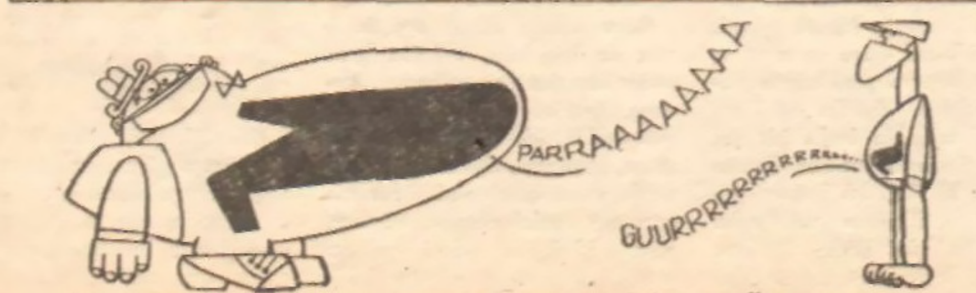
□ 5 yıl hapis isteniyor

Geçen mayıs ayında İstanbul Üniversitesi'nin işgalinde elebaşılık ettikleri iddiasıyla mahkemeye verilen 18 öğrenci ile bir elektrik teknisiyeni, İstanbul 9. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 5'er yıl hapis talebiyle yargılanmaya başlamışlardır. Duruşmada, tutuklu olmayan yedi öğrenci hazır bulunmuştur. Başka suçlardan dolayı Sağmalcılar Cezaevi'nde yatan Deniz Gezmiş, Celal Doğan ve Mehmet Cavit Kavak ise, tebligat yapılamadığı için mahkemeye getirilememişlerdir.

GÖZ GÖRE — YALÇIN ÇETİN

HAFTANIN YORUMU — DOĞAN ÖZGÜDEN

Akrebin akıbetine doğru!

TÜRKİYE'DE yeni tür bir *«devrimci avı»* başlamıştır. Bir çok devrimci genç, Filistin'de emperyalizme ve siyonizme karşı Arap halkıyla birlikte çarpıştıkları iddiasıyla arka arkaya tutuklanmakta, demir parmaklıklar arkasına atılmaktadır. Birkaç ay önce Ankara'da bu iddia ile yakalanan gençler hâlâ hapishanededir ve mahkeme önüne çıkartılmamıştır. Geçen hafta da, Diyarbakır'da mahiyeti meçhul bir ihbar üzerine, çoğunluğunu Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencilerinin teşkil ettiği bir grup genç tutuklanarak sorguya çekilmeğe başlanmıştır. ANT'ın iç sayfalarında da belirtildiği gibi, gençlerin yeni bir polis tertibiyle karşı karşıya bulunmaları ihtimali çok kuvvetlidir. İktidarı ellerinde bulun*duranların çıkmaza sürüklendiği her kritik zamanda*, kamuoyunun dikkatini başka yönlere çekmek için bu gibi polis tertipleri hazırlanması, artık herkesin bildiği gerçektir. Kaldı ki, bu gençler Filistin'e giderek Arap mücahitleri arasında bulunmuş olsalar bile, bu fiile *«suç»* damgası hangi ölçülere göre vurulacaktır? 1950'lerde Amerikan emperyalizminin Uzakdoğu'daki çıkarlarını savunmak için Kore halkına karşı savaşmak üzere binlerce kilometre öteye onbinlerce asker gönderenlerin, yeryüzünün en haklı savaşlarından birini veren Arap halkına yandaş çıkanları suçlamağa hakları var mıdır?

ANT okurları hatırlayacaklardır. 13 Ocak tarihli dergimizin basın sayfasında bir sabah gazetesi'nden iktibas edilmiş fotoğraflı bir haber vardır. Bir Türk Hava Generali, bir süre önce Kongo'ya giderek kukla Mobutu iktidarının hava kuvvetleri komutanı olmuş, Türkiye Ordusu'nda öğrendiği savaş bilgisini onbinlerce lira aylık karşılığında emperyalist uşaklarına satmıştır. Bunları sanki Türkiye için bir *«şeref»*miş gibi manşetlerinde yayınlayan burjuva gazeteleri, mazlum Arap halkının savaşına yandaş olan gençleri birer *«cani»* gibi teşhir etmek hakkını nereden almaktadır? Aç insanlarımızı Münih'te sokak süpürmeğe, Viyana'da bulaşıkçılık yapmağa yollayanlar, Filistin'de emperyalizme ve siyonizme karşı Arap kardeşleriyle omuz omuza çarpışmağa gidenlere tek kelime söyleyemezler! Bu gençler orada öğrendikleriyle Türkiye'de *sabotaj yapacak, silahlı mücadele açacaklarmış!* İnsaf... Her Türkiye vatandaşı, öğrenimini bitirince askerlik yapmakla görevlidir; silah kullanmayı, sabotaj yapmayı öğrenmek için ta Filistin'e gitmenin gereği yoktur, öğrenecek olan bunu Türkiye Ordusu'nda da, hem de en mükemmel biçimde öğrenir!

BU tertiplerin nedeni açıktır. Ortadoğu devrimci çemberinin gün geçtikçe kuvvetlenmesi karşısında emperyalizm her geçen gün biraz daha batağa battıkça, emperyalizmin ve siyonizmin Türkiye'deki müttefiklerinin de telaşı artmaktadır. Bilmektedirler ki, emperyalizmin ve siyonizmin Filistin'de mağlup edilmesi, diğer bölgelerde de mazlum halkların zaferini *çabuklaştıracak, işbirlikçilerinin icazetli* saltanatı sona erecektir. Önceki hafta ikili anlaşmaları mesele yaparak parlamentoda tafra satan İnönü bile, Kahire'de yapılan Dünya Parlamentolararası Konferansı'na Türkiye'nin katılmasına şiddetle karşı çıkmıştır. İsrail aleyhine kararlar alınabilecek bir toplantıya Türkiye'nin katılmasının sakıncalı olduğunu Demirel'e mektupla bildirmiştir. Utanç verici bir gerekçe! En bağımsızlıkçı görünen bir burjuva politikacısının bile emperyalizme ve siyonizme karşı düşmekten bu kadar korkması, Ankara'da, Diyarbakır'da tutuklanan, hapsedilen, işkence edilen gençlerin dramını açıklamaktadır. Ama boşa gayret! Türk, Arap, İran, Kürt, Kıbrıs halklarının *ORTADOĞU DEVRİMCİ ÇEMBERİ* içinde emperyalizm ve yerli işbirlikçilerinin akıbeti, ateş çemberine düşmüş akreplerin akıbetinden farklı olmayacaktır.

Grev hakkının boğazlanmasına karşı direnelim!

Türkiye'de uzun süreden beri işçi sınıfının en önemli ekonomik mücadele aracı olan **«grev hakkı»**nın kısıtlanması yolunda hakim sınıflarca sistemli olarak yürütülen çalışmalar nihayet sonuçlanma safhasına girmiştir.

Meclis'in geçen döneminde AP Milletvekili Kaya Özdemiroğlu ve arkadaşları tarafından verilen 274 Sayılı Sendikalar ve 275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nu değiştiren tasarı o zaman büyük gürültü kopardığı halde, bu kez aynı tasarı CHP milletvekillerinin gayretiyle meclise sevkedilmiş, bakanlar kurulu da aynı tasarıyı alelacele görüşerek meclise sevkedilmesini kararlaştırmıştır.

Özel sektörün grev uygulamalarından devamlı şikayetçi olması üzerine, Milli Güvenlik Kurulu üç yıl kadar önce bu konuda bir inceleme yaptırarak grevlerin önlenmesi görüşünü getirdiğinden, hükümet bu konuda, ana muhalefet partisi gibi, Milli Güvenlik Kurulu'nun da desteğine sahip bulunmaktadır.

MGK RAPORU

Nitekim 13 Nisan 1967'de Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Orgeneral Kemalettin Gökakın, hükümete şu mütalaayı vermiş bulunuyordu:

«İşveren tarafından işçilerin durumu ile yakından ilgilenerek çeşitli sosyal yardımlar yapılmakta ise de, bu yardımlar birbirinden farklı olmaktadır. Sosyal yardımların bir statüye bağlanmasında, kurumlar arasında rekabet ve çalışmalarla birlikte grevlerin de önlenmesi bakımından fayda mülahaza edilmektedir.

«Kurumların işçilerine ödediği ücretler arasında da bariz farklar vardır. Ayrıca, bazı sendikaların, kazançlarını artırmak gayesiyle körükledikleri grevler neticesinde yapılan toplu sözleşmelerle işçi ücretlerine eklenen aşırı zamlar da, bu farklılaşmayı süratle geliştirmekte ve aynı zamanda maliyetin fazla yükselmesine sebebiyet vererek aşırı fiyat artışlarını meydana getirmektedir. Yüksek fiyat ise, işverenin mamulatını satma, ihraç ve dış piyasa ile rekabet etme imkanlarını baltaladığından müessese kapanma tehlikesi ile karşı karşıya kalmaktadır.

«İşçi ücretlerinde bütün Türkiye'ye şamil olmak üzere bir taban ve tavan seviyesi tesbit edilerek bu seviyeler arasında işçinin kalitesine, kıdemine, çalışılan işin özelliğine, bölgenin geçim şartı ve mahrumiyetine göre, kârla da mütenasip ve birbirine yakın olarak, işçi ve ücret statüsü meydana getirilmesi, bilhassa grevleri önleyici bir husus olarak da, faydalı mütalaa edilmektedir.»

Milli Güvenlik Kurulu'nun tamamen işverenlerin menfaatlerini düşünmesi, hatta işçi ücretlerine azami sınır konulması gibi ancak faşist ülkelerde görülebilecek bir öneri getirmesi, hükümeti olduğu kadar, işçiden çok işverenin çıkarlarını düşünen işbirlikçi sendikacıları da cesaretlendirmiştir.

Geçen dönemde AP'li Türk İş yöneticisi Özdemiroğlu tarafından getirilen, bu dönemde ana muhalefet tarafından benimsenen ve hükümetçe meclise sevkedilen tasarıda işçi aleyhine yapılması önerilen değişiklikler şunlardır:

SENDİKA AĞALIĞI

a— 274 Sayılı Yasa'da:

Sendika üyeliği özgürlüğü tamamen kısıtlanmakta, istifaların muteberiyeti Noter aracılığı ile gerçekleşebilmektedir. Eski yasada ise, sendikadan istifa edecek olan işçi bizzat istifa dilekçesini ilgililere sunabilmekteydi. Böyle olunca da işçi, önce kendisini aldatan sendikaya karşı iradesini en açık surette ortaya koyabilmekte, dilediği sendikaya yeniden üye olabilmekteydi. Uzun uygulamalar ve yasa düzenimiz, sendikal özgürlüğü kısmen temine çalışan pozisyonun da bu olduğunu ortaya koymuştur. Bu defa, işçi şayet bir sendikadan istifa etmek istiyorsa karşı tarafa istifa dilekçesini noter kanalı ile keşideye zorlanmaktadır. Kaldı ki, değişikliklerle güdülen genel strateji, küçük muhalefet sendikalarını tümüyle ortadan kaldırmaktır.

Çalışma Bakanının açıkladığı gibi, işçilerin tek çatı altında birleştirilmeleri, Türkiye sendikacılığının güçlenmesine değil, sendika ağalığının pekleşmesine yardım edecektir. Çünkü, şunu kesinlikle bilmek gerekir ki, -genel olarak- üye sayısı az ve sonradan kurulan sendikaların kuruluş amaçları, sendika ağalığına karşı bir tepkiden başka bir şey değildir. Bununla birlikte, hemen belirtelim ki, önceden kurulu bazı devrimci sendikaların varlığından korkulduğu için, derhal iktidarın da desteği ile yeni yeni sarı sendikalar kurulmuş, giderek bunların eline sahte işkolu seviyesinde sözleşme yapma yetkileri de verilmiştir.

GREV KISITLAMASI

b— 275 Sayılı Yasa'da:

Değişikliğin asıl can alıcı yönü, 275 Sayılı Yasada yapılmak istenen değişikliklerdir. 29 maddesi birden değişen bu yasa ile gerek sözleşme düzeni ve gerek grev eylemleri bertaraf edilmektedir.

Grev yasağı alanı: 275 Sayılı yasa ile konulmuş bulunan grev yasağı kapsamı genişletilmekte, **«cenaze, tekfin, defin işleri, tabii gaz nakli işleri, özel sektöre ait su, havagazı, elektrik üretimi ve dağıtımı işlerine ait işyerleri»** grev dışı bırakılmaktadır. Böylece, petrol işkolunda, -yani yabancı petrol krallarına- meydanlar alabildiğine açık tutulmaktadır.

İşkolu Sözleşmesi: Yeni değişiklik, işkolu seviyesinde sözleşme yapma yetkisini, sendika ağalığının gereklerine uygun olarak formüle etmektedir. Gerçekten, buna göre, işkolu seviyesinde sözleşme yapmak için **«o işkolundaki sigortalı işçilerin % 30'unu temsil şartı»** yeter sayılmaktadır.

İşte bize göre, Türkiye sendikacılığını kesinlikle katledecek olan hüküm budur ve bu hüküm tamamen Türk İş ağalarının ağzı ile formüle edilmiştir.

Bilindiği gibi, halen yürürlükte olan yasaya göre, işkolu seviyesinde sözleşme yapabilmek için o işkolunda çalışan işçilerin salt çoğunluğunu temsil şartı bulunmaktadır. Yeni tasarı, işverenlerin sigortadan kaçırdıkları işçileri **«işçi»** olarak say-

DİSK'i Bekleyen Devrimci Görevler

Bugün Türkiye, ekonomik-sosyal şartların belli noktalarda yığılması ile yeni dönemeçlere gelmiş bulunuyor. Geri kapitalizmin yayılma çabaları hızlanmakta, buna ters yönde paralel olarak tarım kesimin de fakirleşme, nüfusun hızla çoğalmasıyla birlikte gittikçe artmaktadır.

Bu birbirine ters akıntılar yer yer girdaplar yapmakta ve gemi tehlikeli biçimde sallanmaktadır. İktidar ise, pusulayı iyice şaşırmış durumdadır. Köklü atılımlar yapmaktan aciz olan iktidarlar, bu sarsıntılardan ve enflasyonist baskılardan kendilerini kurtaramayacaklardır. Kendi aralarındaki çelişkiler de su üstüne çıkmaktadır. Ve çelişkilerin yoğun olduğu, hakim sınıfların zayıf noktalarında huruç hareketleri görülmektedir. AP içindeki dosyalı muhalefet, sağ kanatta yeni bir partinin oluşumu, CHP'nin merkez partisi görünümünü bütün çabalarına rağmen koruyamayışı, hepsi çatlakların bir sonucudur.

Bugüne kadar sanayi burjuvazisi ile ticaret burjuvazizi arasındaki görünür çelişki, şimdi kendini küçük ticaret burjuvazisi ile büyük ticaret burjuvazisi arasında hissettirmektedir. Her ikisi arasında bir post kavgası başlamıştır.

Hakim sınıflar bir yandan aralarındaki bağlarda böylesine sarsıntılar geçirirken, bir yandan da bu sarsıntıyı en hafif biçimde atlatma yollarını aramaktadırlar. Bu yönden alınırsa, AP-CHP yakınlaşması, böyle yorumlanabilir.

Bütün bunlar, başta da işaret ettiğimiz gibi, Türkiye'nin sağ ve sol güçleri arasındaki dengenin bozulmakta olduğunu göstermektedir. Nehir artık o eski düz yatağından çıkmış, sakin akışını değiştirmiştir. Olayların hızlı akışı ve duyulan gürültüler, bir çağlayana yaklaştığımızın işaretleridir. Bu çağlayanın büyüklüğünü ve akışının şiddetini şimdiden kestirmek güçtür. Ama herhalde bu akış kolay olmayacaktır.

Tarih bize göstermiştir ki, buhranlı dönemlerde aciz iktidarlar çözümyolunu kaynayan kazanın kapağını daha da sıkıştırmakta bulurlar, yani baskı ve polis rejimine başvururlar ki, bunun adı da faşizmdir. Faşizm burjuvazinin bir sınıf yönetimidir ve bu sınıfın yönetiminin en son biçimidir. Artık gerçek burjuva demokratik parlamentarizmi tarihe karışmıştır. Onun yerini işbirlikçi burjuvazinin ve dolayısıyla emperyalizmin gizli yada açık faşizmi almıştır. Elbette emperyalizmin sonuna yaklaştığı ve aynı zamanda da en ustalaştığı çağımızda, Alman nazizmi çok ender rastlanan bir vakıa olacaktır. Fakat bu arada, çok ince metodlarla faşizm varlığını sürdürecektir. Faşizmin işkence makinalarında henüz sırası gelmemiş olanlar, şartlanmış, afyonlaşmış bir şekilde faşizmin varlığından habersiz uyuşukluk içinde yaşayacaklardır. Öte yandan faşizm, falanca fabrikada, üniversitede, falanca köyde veya hapishanede hükmünü icra edecektir.

İşçi sınıfını kontrol altında tutmak, sınıf sendikaları olan devrimci sendikaları nötralize etmek, ters şartlandırma ile işçi sınıfını dejenere etmek faşizm için kaçınılmaz bir zorunluluktur. Proletaryanın devrimci demokratik iktidarı, sınıf sendikaları olmadan nasıl düşünülemezse, emperyalizmin işbirlikçi burjuvazi yoluyla kurduğu diktatörlük de, devrimci sendikaları ve işçi sınıfını ezmeden öyle düşünülemez. Burjuvazinin bunu yapabilmesi için önce işçi sınıfının bilincini saptırması gerekir. Bunun için *«sınıflar arası işbirliği»*, *«sınıf kavgası yok, sınıflar arası ahenk var»*, *«grevler yerine zorunlu uyuşma»* v.s. gibi sloganlar atarak işçi sınıfı saflarında dağınıklık yaratmağa çalışacaktır.

Türk İş bu uyutma ve bölme işini, takdir etmek gerekir ki, iyi bir biçimde yerine getirmektedir. Nasıl getirmesin ki, AID kanalıyla gelen dolarla yaşamaktadır. Milletvekili maaşından fazla maaş alan yöneticilere paralar bu kanaldan gelmektedir. Elbette efendilerine şükran borçlu olacaklar, işçi sınıfını uyutup bölerek bu şükran borçlarını yerine getireceklerdir.

Türk İş'in Yedinci Kongresinin kabul ettiği karar tasarısının 5. maddesi aynen şöyledir: *«Türk İş, sınıf ayrılıklarının derinleşmesine ve sınıf çatışmasına yolaçabilecek sebepleri ortadan kaldırmayı amaç alan ve sınıflar arasında DENGE, BARIŞ ve KAYNAŞMA sağlayıcı bir politika izleyecektir.»* Bu açık beyanlarından dolayı, Türk İş yöneticilerine teşekkür etmek gerekir. Bunlar, ihanetlerini kongre kararı haline getirip tescil ettirmişlerdir. Türk İş Konfederasyonu, pek çok yerde işçilerin tek silahları grev haklarına açıkça karşı çıkmış, pek çoğunu da fiilen işlemez hale getirmiştir. ATAŞ, Petrol Boru Hattı, Bozkurt Mensucat grevlerinde açıkça bu grevlere cephe almış ve grevi desteklemeyeceğini, çünkü işçilerin taleplerinin fazla olduğunu açıkça söylemekten çekinmemiştir. Kozlu işçilerinin kurşunlanmaları ve iki işçinin ölmesi üzerine, bu haksızlığın karşısına çıkacağı yerde, olaylarda *«komünist parmağı»* arayarak hareketi saptırmağa çalışmıştır. 1966'da yapılan Paşabahçe Grevi'nde işçileri açıkça satmıştır. İşçilerin haberi olmadan İşverenler Konfederasyonu ile anlaşarak grevi durdurma kararı almıştır. Bu kararın protokolünde, işverenin öne sürdüğü *«grevci*

işçileri işe almama» prensibini tereddütsüz kabul etmiştir. Buna karşı DİSK'in kurucuları olan Maden İş, Lastik İş, Kimya İş, Basın İş ve diğer bazı sendikalar grevi destekleme kararı almışlar, bunun üzerine Türk İş Onur Kurulu yukarıdaki sendikaları konfederasyondan uzaklaştırmıştır.

DİSK, kurulmasıyla birlikte, Türk İş'e karşı yoğun bir kampanyaya girişmiştir. Bu konfederasyonun içyüzünü açık seçik ortaya koymuştur. DİSK'in bu teşhir kampanyası, sadece kamuoyunda değil, tabandaki işçiler üzerinde de önemli ölçüde etkiler yapmıştır. DİSK'in ve TİP'in aynı süreç içinde kuruluşları birbirlerinin politik etkinliklerini daha da artırmıştır. DİSK, Türk İş'in *«partiler üstü politika»* görüşüne karşı *«işçi sınıfının siyasal mücadele verme»* zorunluluğunu açıkça ortaya koymuştur. DİSK ana tüzüğünün amaç maddesi şöyledir:

«DİSK, işçi sınıfının, ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan kalkınması ve yücelmesi için öncelikle Türkiye'nin her bakımdan tam bağımsız olmasını ve hızlı bir kalkınma yoluna girmesini zorunlu görür. Türk işçi hareketinin devrimci bir öze kavuşmasını şart sayar.»

Yine aynı tüzükte, ilkeler sıralanmış ve şu önemli ilkeler yeralmıştır:

«c — İşçi Sınıfının devrimci bir niteliğe erişmesi ve bilinçlenmesi ancak yurt ve dünya olaylarının emekçiler açısından ve bilimsel yoldan değerlendirilmesine bağlıdır. Bilim, işçi sınıfının en önemli mücadele aracıdır.

«e — Emekçilerin tüm haklarını alabilmesi, yalnız mesleki mücadele ile mümkün değildir. Bunun yanısıra anayasadaki demokratik hakları kullanarak siyasi mücadele yapmaları da gerekir.»

DİSK bu sağlam ilkelerden kalkınıp gerçekten bu ilkeler doğrultusunda ve o dönemin şartları içerisinde güçlü mücadeleler vermiştir, ve Türk İş'i önemli ölçüde sarsmıştır. TİP içinde etkin olmuş, en önemli işçi hareketleri onun bünyesinde yeşermiştir. Derby, Kavel, Magirus, Emayetaş, Singer, Demir Döküm ve Gamak, son yılların en önemli işçi hareketleridir. Hatta, DİSK'in mücadelesi Türk İş'in tabanını da etkilemiş, Türk İş'e bağlı İzmir Çamaltı Tuzlası işçileri, İstanbul'daki işgalleri örnek alarak Tuzla'yı işgal etmişlerdir. Bu olay üzerine son derece ürken Halil Tunç, TRT'ye bir demeç vererek işgal olaylarını kınamıştır. İşin en ilginç yanı, işgalci işçilerin, Türk İş yöneticilerini, kendilerini oyaladıkları gerekçesiyle çadırlara hapsetmeleridir. Bu, devrimcilerce düşünülmesi gereken önemli bir olaydır. *«En gerici sendikalarda bile çalışmak...»* devrimci ilkesi hatırlanmalıdır. DİSK olgusu bütün devrimcilerce yerli yerine oturtulmalıdır. Fonksiyonu yeni baştan gözden geçirilmelidir. Bu gözden geçirme işinde yanlış sonuçlara varmamak için bir çok kişinin zihnine takılan toplu sözleşme düzeni üzerinde biraz durmak gerekir.

Toplu sözleşme mekanizması, ileri kapitalist ülkelerde işçi sınıfını uyutmak için bir araç olabilmektedir. Ama aynı mekanizma geri kalmış ülkelerde aynı fonksiyonu görmemekte ve hatta devrimci sendikaların elinde hakim sınıflar için geri tepen bir silah olabilmektedir. Esasen toplu sözleşme düzeni, objektif olarak kendisinden beklenen uyutma görevini yerine getiremeyecek durumdadır. Sosyal adalet düzeni içinde ancak böyle bir görev görebilir. İstatistikleri incelersek görürüz ki, 1964-65 toplu sözleşme döneminden önceki iki yılda işçilerin milli gelirdeki paylarında nisbi bir ilerleme görüldüğü halde, toplu sözleşme dönemindeki iki yıl içinde gelişme, işçi sınıfının zararına olmuştur. Kalkınma Planı'na bakarsak, 1950-1963 arasında sanayi işçilerinin milli gelir içindeki payı yüzde 10 düşüş göstermiştir.

İşçiler lehine ekonomik açıdan tatmin edici bir mekanizma olmayan toplu sözleşme düzeni, işverenler açısından ayrıca rahatsız edici bir rol oynamaktadır. Toplu sözleşme düzeni ile işverenlerin *«hakimiyet sahaları»*na el atılmış, ve işverenlerin *«kendi mülkünde efendi»* olmak prensibi çiğnenmiş olmaktadır. İşçiler, işverenleri aynı masaya oturtmaktadırlar. Ve işverenlerin 5 kuruş daha az verebilmek için türlü yollarla çevirdiği dolapları görmek, işçiler için etkileyici bir faktör oluyor ve artık işvereni hami olarak görmüyorlar. Ayrıca, işverenler her toplu sözleşme döneminde işçilerin eskisinden daha yüklü taleplerle karşılarına dikileceklerini bilmektedirler. Bütün bunlar, işvereni son derece tedirgin etmektedir. Meseleyi kökünden ele almak ve diken üstünde oturmaktan kurtulmak istemektedirler. Hakim sınıflar, hem bu baskılardan kurtulmak ve hem de işçi sınıfından gelecek patlamaları önleyebilmek için kanuni ve fiili tedbirler almaktadırlar.

Uzun süredir meclislerde bekleyen, bu amaçlarla hazırlanmış kanun tasarıları şimdi teker teker kanunlaştırılmağa çalışılmaktadır. Son tasarı ile işçilerin fiilen grev yapmak hakları ellerinden alınmaya çalışılmaktadır. Çalışma Bakanı Seyfi Öztürk, verdiği demeçte, bu tasarının kanunlaşması ile grev sayılarının azalacağını açıkça söylemiştir.

Öte yandan, ceza kanununda ve gösteri yürüyüşleri kanununda yapılacağı söylenen değişiklikler de, işçi sınıfından gelecek direnme hareketlerini kırmak için hazırlanan tedbirlerdir.

Hakim sınıflar, bir anlık gafletlerinden yararlanılarak kopartılan hakları yeniden ele geçirmek çabası içindedirler. İşte bu noktada DİSK'i önemli bir tehlike beklemektedir ve bizim de bu noktada DİSK'e eleştirilerimiz olacaktır.

«Şimdi henüz silahlarımız elimizden alınmadı, fakat alınırsa sonuna kadar mücadele ederiz» düşüncesi DİSK'te hakim görünüyor. DİSK'in bildirileri incelenirse, bu düşüncenin açık yada kapalı uçlarını yakalamak mümkün olacaktır. Bu düşünce, bütün mücadeleci görünüşüne rağmen aslında pasifist bir düşüncedir. Zira, hiçbir zaman silahlar elimizden toptan alınmayacaktır. Ve de üstelik, silahlar alınırken, karşı tedbirleri de birlikte alınacaktır. Bu *«bekle, gör»* siyaseti, bütün silahların yokedilmesine ve direncin tamamen kırılmasına sebep olacaktır.

Aynı düşünceye dayanan bir başka tehlike de, DİSK'in güçlenme ve genişleme görüşüdür. *«Önce fazla gürültü koparmadan sessiz sedasız örgütlenmemizi tamamlayalım. Güçlenmemiz, işçilerin büyük çoğunluğunu toplayarak adım adım ve giderek olacaktır» düşüncesinin DİSK'e hakim olması bugünlerde önemli bir tehlikedir.*

Yukarıdaki mücadele ve örgütlenme anlayışı, DİSK'i tavizci ve uzlaşıcı bir politikaya adım adım itebilir. Bu anlayışla, devrimci sloganları keskin bulup onlardan uzak durmak, kararlı ve ileriye doğru kesin adımlar atamamak, ürkek bir politika izlemek, DİSK'i uzlaşmacılığın içine atacaktır. Ve adım adım güçleneceğiz derken, devekuşu misali, kafamız kumlarda adım adım burjuvazinin kuyruğuna girilecektir. Sonra burjuvazi, uygun bir ortamda bir kuyruk darbesiyle işi bitiriverecektir.

Öte yandan, DİSK'e bağlı sendikaların tabanında yavaş yavaş çatlak sesler yükselecektir. Ürkek politika nedeniyle bu sesler yer yer tavizler de kopartabilecektir. Bu, temelsiz bir varsayım değildir. Bunun belli ipuçları vardır.

Bütün bu tehlikelerden sıyrılabilmek için, öncelikle DİSK yöneticilerinin kendi içlerinde teorik yeterliliğe kavuşmaları ve ideolojik berraklığa varmaları gerekir. Bu tabana güçlü ışık tutacaktır. İşçi sınıfının tarih içindeki mücadelelerini iyi kavramak, meseleleri aydınlığa kavuşturacaktır.

İşçi sınıfının kendiliğinden hareketi çerçevesinde geçirdiği mücadele aşamaları, ekonomik, politik ve ideolojik sırayı izler. Teorik olan bu sıra, pratikte mekanik bir biçimde birbirini izlemez. Tarihi şartlara ve yerel şartlara göre, az yada çok bir karmaşa içindedir. Aralarında diyalektik bağlar vardır. Çağımız şartları içinde ve ülkemizde işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesi birbirine yaklaşmış ve içiçe girmiştir. Patlayan işçi hareketlerine *«ekonomik mücadele»* deyiverip geçmek, kolaya kaçmaktır. Bu hareketler üzerine daha derinlemesine tutarlı yorumlar getirmek zorunludur. Unutmamalı ki, işçi sınıfının dışa doğru etkili bir politik hareketi, işçi sınıfı üzerinde etkili bir elektriklenme tesiri yaratıp güçlü bir ekonomik mücadele doğurabilir. Öte yandan etkili ekonomik bir mücadele ile, hakim sınıfların duvarlarına çarpan işçi sınıfı, devrimcilerin bilinç taşıyıcı ve yönlendirici etkisiyle geniş bir politik mücadeleye girebilir ve politik bilince erebilir.

Mesele böyle ele alınırsa, hiç sekter olmadan, katı olmadan, fakat taviz de vermeden uzlaşmacılığın batağına da batmadan doğru çizgide bir mücadele vermek mümkün olabilir. Bu konuda DİSK özellikle gençliğin potansiyelinden yararlanabilir ve yararlanmalıdır. Çıkarılmak istenen kanun tasarıları için, fiilen yapılan baskılar için etkili çıkışlar yapabilir, hatta iktidarın saldırı politikası sınırları içinde hapsolmayarak daha geniş kapsamlı konularda, mesela bir Ortadoğu Savaşı için, mesela Vietnam için, mesela verilmeyen *«genel grev»*, *«dayanışma grevi»* ve *«politik grev»* hakları için güçlü politik çıkışlar yapabilir ve yapmalıdır.

DİSK, mutlaka işçi kitlelerinin mücadelelerinin önünde gitmeli ve işçi sınıfının ekonomik taleplerinin öncüsü olmalıdır. Artık ekonomik isteklerin gerçek savunucusu olmak yetmemektedir. Bu, işçi sınıfının gerisinde kalmak, kuyruğunda gitmek anlamına gelir.

DİSK, sürdüreceği politik mücadele ile özel olarak işçi sınıfının gözünde ve genel olarak da tüm kamuoyunda aktüel hale gelmelidir. Bu işçi sınıfı üzerinde sarsıcı etkiler yapacaktır.

DİSK, reformist ve uzlaşıcı tehlikeye karşı ideolojik berraklığa ve sağlamlığa kavuşmalıdır.

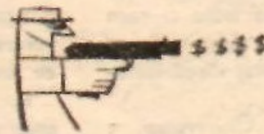
DİSK, hazırlanan oyunların üzerine gitmelidir. Devrimci sendikaların mücadele yöntemleri üzerinde yeni baştan ve titizlikle durma zamanı gelmiştir. Çünkü, saate karşı bir yarış verilmektedir. Devrimci sendikalar süratle örgütlenerek saflarını sıklaştırmalıdırlar. Emperyalizme, işbirlikçi iktidarlara ve onların faşizmine karşı uzlaşmaz ve amansız bir mücadele sürdürmeliyiz. Mücadelemizin hızı ve gücü artmalıdır.

Nabi YAĞCI

madığı gibi, dolaylı yollarla **«sigortasız işçi çalıştırmaya»** yeşil ışık yakmaktadır. Bunun yanında işkolu yetkisi alabilmek için yeter bulunan sigortalı % 30 işçi çoğunluğu, faşizmin meşru hale sokulmak istenmesinin güzel bir örneğidir. Gerçekten, (X) işkolunda dört sendika varolduğunu kabul edilim: Bunlardan (A) Sendikası % 30, (B) Sendikası % 25, (C) Sendikası % 25 ve (D) Sendikası da % 20 üyeyi temsil etsin... Bu durumda yeni tasarıya göre, işkolu yetkisi (A) Sendikasına verilecek, geriye kalan üç sendika ise hava alacaktır. Oysa, geriye kalan sendikaların % 70 çoğunluğu vardır. Bu durum azınlığa, çoğunluğun nasıl ezdirilmek istendiğine iyi bir örnektir. Bununla birlikte, işkolu yetkilerinin nasıl alındığını da tatbikatta çok görmüşüzdür. Yetki için çeşitli sahtekarlıklar yapılmış, üye sayısı az fakat rengi sarı olan sendikalara işkolu yetkileri verilmiştir. Bugün birçok sendikalar, sırf sarılıkları ve dolayısıyla hükümete yakınlıkları nedeniyle işkolu yetkisine sahip bulunmaktadırlar. İşkolu yetkilerinin ise bir işe yaramadığı uygulamada görülmüştür. Son defa işkolu seviyesinde sözleşme yapan Teksif Sendikası, üyelerine sadece 2,5 liralık çocuk zammı alabilmiştir.

DEMİR ÖKÇE

İşyeri sözleşmesi de yeni tasarı ile feci bir hale sokulmakta, sözleşme yapmak için, işkolu yetkisine sahip bulunana öncelik tanınmaktadır. Örneğin, (X) işyerinde çalışan işçilerin % 100 çoğunluğuna sahip bulunan sendika, şayet işkolunda yetki sahibi değilse ve o işyerinde hiç üyesi bulunmayan sendika dalaverelerle işkolu yetkisine sahip ise, sözleşmeyi bu ikinci sendika yapacaktır!.. Bunun açık anlamı iktidara muhalif ve sarı olmayan sendikaların kapatılmasıdır... Yukarıda işkolu örneğimizde belirttiğimiz gibi, (A) Sendikası varoldukça, geriye kalan diğer sendikalar hangi işyerinde yetki alırlarsa alsınlar, toplu sözleşme yapamayacaklardır.

Faşist tasarıların pek az bir kısmına dokunduğumuz yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı gibi, Türkiye sendikacılığı **«demir ökçe»**nin altına itilmiştir. Bu tasarının kanunlaşması demek, Türkiye sendikacılığı için ölüm, sendika ağalığı için hayat demektir. Emekçi sınıf, ya direnip ölümle mücadele edecek yada kendisini tamamen haksız biçimde sömüren sendika ağalığına **«evet»** diyecektir. Böyle bir **«evet»**in sorumluluğu ise, işçi sınıfını temsil ve idare etmek iddiasındaki sendikacılara ait olacaktır.

DİSK'İN TEPKİSİ

Faşist zihniyetle hazırlanan bu tasarıya ilk şiddetli tepki Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyon'undan gelmiş ve Genel Sekreter Kemal Sülker basına şu demeci vermiştir:

«Hükümet yeni tasarı ile grev hakkını kökünden yok etmek peşindedir. Ama hemen belirtelim ki, Anayasada yer alan, uğrunda bunca çile çekilen ve sömürünün alabildiğine hızla ve rahatlıkla at oynattığı Türkiye'de, emekçilerin bu en kutsal hakkını yok etmeye kimse muvaffak olamayacaktır. Geniş bir işçi topluluğunu işçi saflarından söküp atmayı da öngören tasarı, Meclisin talihsiz tasarılar gardrobuna atılacak, tasarıyı getirenleri ise işçi sınıfı gelecek kuşaklara ibretle teşhir edecektir.»

DİSK Kongresi

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun 3. Olağan Kongresi 13, 14 ve 15 Şubat 1970 günleri Yeşilyurt, Çınar Oteli'nde yapılacaktır. DİSK'e üye sendikalardan Lastik İş'in Kongresi de, aynı yerde 10, 11 ve 12 Şubat günleri yapılmış olacaktır.

AP'de parçalanma büyürken...

Devrimcilere karşı yeni komplolar hazırlanıyor !

SÜLEYMAN DEMİREL VE TALAT ASAL
— AP'de bir Sezar ve bir Brütüs! —

Adalet Partisi Genel Başkanı S. Demirel'in, parti içindeki muhaliflerine karşı açtığı mücadele, geçen hafta üç milletvekili, bir senatör ve iki belediye başkanının partiden ihraç edilmeleriyle ciddi bir safhaya intikal etmeş bulunmaktadır. Kabinenin kurulmasından sonra Yeminliler'in gruba hakim olarak Bilgiç'çileri grup yönetimi ve kabine dışında bırakması üzerine şiddetlenen çatışma, bu ihraçlardan sonra zirvesine ulaşmış, Genel Yönetim Kurulu'nun altı önemli üyesi birden kararı protesto etmek ve direnişlerini göstermek üzere kuruldan istifa etmişlerdir.

Kamuoyunda şaşkınlık yaratan nokta, Demirel'in bu sonucu, göz göre göre hazırlamış olmasıdır. Bilindiği gibi, **«dosyalı muhalefet»** hareketinin başlamasından sonra Demirel genel yönetim kuruluna baskı yaparak iç muhaliflerinin ihracı yolunda karar aldırtmıştır. Bunun üzerine AP Grubu içinde 72 parlamenter, bu tasfiye teşebbüsüne karşı çıkmışlar, ihracı önlemek için Demirel'e bir ultimatom vermişlerdir. Demirel buna rağmen tasfiye kararında diretmiş ve geçen hafta toplanan Yüksek Haysiyet Divanı, Sakarya Milletvekili Vedat Önsal, Sivas Milletvekili Kadri Eroğan, Trabzon Milletvekili Ekrem Dikmen, Bingöl Senatörü Arif Hikmet Yurtsever ile Eskişehir Belediye Başkanı Sabahattin Günday ve Samsun Belediye Başkanı Kemal Vehbi Gül'ü kesin olarak partiden ihraç etmiştir.

Bunun üzerine, Demirel'in muhaliflerinden Yüksel Menderes, Talat Asal, Dr. Sadettin Bilgiç, Mehmet Turgut, Dr. Faruk Sükan, Cihat Bilgehan alelacele toplanmışlar, bugüne kadar çeşitli ihtar ve ikazlara rağmen Demirel'in tutumunu değiştirmemekte olduğunu dikkate alarak, «kendileri ile aynı düşüncede bulunmayan organlarda bundan böyle görev yapmanın imkansız olduğu» gerekçesiyle toptan genel yönetim kurulu üyeliğinden istifa etmişlerdir.

İhraçları protesto için ikinci hareket de, «Muhtıracı 72'ler»in mecliste yaptıkları gövde gösterisi olmuştur. Müzakereler devam ederken salona giren muhtıracılar, AP sıralarının gerisinde toplu halde oturmuşlar ve ayrı bir grup gibi müzakereleri izlemişlerdir.

Bundan sonra da gazetelerde ihraç edilenler ve ihraca karşı olanlarla Demirel ve Demirelciler arasında bir söz düellosu başlamıştır.

Bu gelişmeler, politika kulisinde çeşitli tahminlere yolaçmaktadır. Bu tahminler içerisinde en ilgi çekeni, şüphesiz, Demirel'in artık bir iktidar bıkkınlığı içinde olduğu, memleketin ekonomik ve sosyal meselelerini çözme imkanı göremediği için, bu imkansızlıkların yaratacağı bir patlama halinde Menderes'in akıbetine uğramamak için bir an önce iktidardan ayrılmak istediği, AP içindeki bölünmeleri de bu hesaba dayanarak ve bilerek kışkırttığı iddiasıdır.

Nitekim, muhalefet kanadı adına yapılan bir açıklama da, bu iddiayı son derece kuvvetlendirmiştir. Muhaliflerinin iddiasına göre, Demirel, iktidar bıkkınlığı içindedir ve bu yüzden 1969 seçimlerinde tek başına hükümet kurulmamasını çevresine telkin etmeye çalışarak şöyle demiştir: «AP olarak vaadettiğimiz hususları gerçekleştirmemiz mümkün olamıyor. Bu meselelerin altında ezilmemek için AP'nin seçimleri kaybetmesi, Türkiye'de seçim yolu ile bir iktidar değişikliği olması en realist ve en çıkar yoldur. Hatta seçimleri AP kazansa bile, oylarının nisbeti yüzde 50'nin altına düştüğü takdirde AP hükümeti kurmamalıdır. Çünkü, 1957 seçimlerinde DP oylarının muhalefetin oylarından daha az olması ve yüzde 50'sinin altında bulunması Türkiye'yi 27 Mayıs 1960 İhtilali'ne götürmüştür.»

AP yöneticilerinin bu görüşe karşı çıkması ve partinin iktidarı tek başına alması gerektiği hususunda ısrar etmeleri karşısında ise, çalışır gibi görünerek aslında AP'nin oy kaybetmesine sebep olacak davranışlarda bulunmuştur. Bu yüzden AP büyük ölçüde oy kaybetmiştir. Ne var ki, milletvekili sayısı 226'nın altına düşmediği için hükümeti tek başına kurmaya mecbur olmuştur.

Ancak ne bahasına olursa olsun iktidardan çekilmeyi düşünen Demirel, yine parti içi muhaliflerinin iddiasına göre, ısrarlı şekilde parti içinde parçalanma yaratmış, tasfiyelere girişmiş ve AP'yi bu parçalanmalarla tek başına iktidarda kalamayacak duruma düşürmeğe kalkışmıştır.

Demirel'in gerçekten partiyi parçalanmaya götüreceğe benzer davranışları dikkate alınırsa, bu iddiaların inandırıcılık payı oldukça artmaktadır.

Böyle bir durum, ANT'ın öteden beri vurguladığı, dikkati çektiği emperyalizmin **«koalisyon»** planına da uygundur. Bir yılı aşkın bir zamandan beri CHP'yi de dümen-

YÜKSEL MENDERES
— Adnan Bey II —

suyuna sokmuş bulunan Amerikan emperyalizmi, ülkenin gün geçtikçe artan ve çözümlenemeyen sorunları karşısında AP'nin tek başına iktidarda kalmasının, «kontrolü elden kaçabilecek» patlamalara yolaçabileceğini hesapladığı içindir ki, AP-CHP koalisyonunu gerçekleştirmek için olağanüstü gayret sarfetmektedir. Hiçbir zaman tek başına iktidar göremeyecek olan CHP de, böyle bir formüle dünden razıdır. 1969 seçimlerinde bütün hesaplar bunun üzerine yapılmıştır Muhaliflerinin de ısrarla belirttikleri gibi, Demirel'in, AP'nin tek başına iktidar almaması için elinden gelen gayreti göstermiş olması mümkündür. Ne var ki, AP'nin tek başına millet meclisinde çoğunluğu sağlaması bu «koalisyon» planını uygulanamaz hale düşürmüştür. Emperyalizmin bu hesapları içerisinde mutlaka büyük rolü bulunan Morrison Firması müteahhidi Süleyman Bey, şimdi bu planın uygulanabilir hale gelmesi, AP-CHP koalisyonunun kurulabilmesi için AP'nin çoğunluğunu azınlığa çevirmek için elinden geleni ardına koymamaktadır. Mümkündür ki, böyle bir neticenin sağlanabilmesi için, Demirel'e muhalif görünenler içinde de misyonu olanlar mevcuttur. Son anda Brütüs rolünde sahneye çıkanların da, **«ihanet koalisyonu»**nu resmileştirmek üzere böyle bir oyunda görev almış olmaları ihtimali çok fazladır. Çünkü, başbakanlık koltuğunda kim oturursa otursun, gittikçe vahimleşen yurt sorunlarına AP'nin asla çare bulamayacağını ve böyle bir sorumluluğu tek başına taşımanın AP'nin ve onun yönetimine ortak olanların başını yiyebileceğini en az Demirel kadar onlar da bilmektedirler.

Tertipler

Hakim sınıfların politik örgütlerinde bu iç çelişmeler ve şike şüphesi taşıyan çatışmalar sürüp giderken, devrimcilere karşı tertipler de ihmal edilmemektedir. Çünkü, ister AP tek başına iktidarda olsun,

Amerikancı Mütevelli Heyet'e hayır !

Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde emperyalizmin tezgahladığı *«anti-demokratik»* yönetimin işlerliğine karşı öğretim üyelerinin ve öğrencilerin başlattıkları direniş hareketi başarıyla sürdürülmektedir.

Geçen hafta bildirdiğimiz gibi, direniş karşısında işbirlikçi rektör Prof. Mustafa Parlar'ın istifa zorunda kalması üzerine öğretim üyeleri toplanarak Mütevelli Heyet'e üç aday sunmuşlardır. Ancak bu adaylardan ikisi daha sonra istifa etmiş ve Mütevelli Heyet tek aday olarak Prof. Erdal İnönü'nün ismiyle karşı karşıya kalmıştır.

Başlangıçta, öğretim üyelerinin gösterdiği adayları kabul edeceğini ve rektör seçimini onların arasından yapacağını beyan eden Mütevelli Heyet, ortada tek aday kalınca yine ihtilaf çıkartmış, hazırlanan protokolü imzalamaya yanaşmamıştır. Mütevelli Heyet'in kabul etmediği protokol şöyledir:

«Üniversite ve fakülte idarecileri, rektör seçimi konusunda Mütevelli Heyetinin ODTÜ Kanunu ile bağlı bulunduğunu anlayışla karşılar. Buna karşılık Mütevelli Heyeti de, ODTÜ'nün kendi rektörünün seçiminde söz sahibi olması zamanının geldiğini kabul eder. Rektör seçimi için gereken yönetmeliğin hazırlanıp yürürlüğe girmesi maksadı ile 28 Şubat 1970 tarihine kadar bir süre tesbit edilmiştir.»

Mütevelli Heyetin protokolü kabule yanaşmaması karşısında Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğretim üyeleri ve öğrencileri direnişlerini sürdürmekte, hiçbir fakültede ders yapılmamaktadır.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ndeki olaya bir *«rektör seçimi»* meselesi, yada kişisel bir ihtilaf olarak bakmak yüzde yüz hatalıdır.

Aslında bu üniversitede, Amerikan emperyalizminin kültür ve eğitim alanındaki bir kirli oyununa karşı çıkılmaktadır. Yarın direniş karşısında mütevelli heyet, öğretim üyelerinin empoze ettiği protokolü kabul edebilir. Ve üniversite camiasının arzuladığı aday rektör seçilebilir. Ama buna rağmen mütevelli heyetin varlığına, daha doğrusu Amerikancı statüye karşı savaş sürdürülmelidir.

Zira, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, 3 AID görevlisi Amerikalı ve 2 de Türk'ün gayretleriyle kurulmuş, Amerikan metodlarıyla İngilizce eğitim yapan, Amerikan baskısı kitaplar okutulan, Amerika tarafından finanse edilen bir eğitim kurumudur. Bu üniversitenin yönetimi de, diğer Türkiye üniversitelerinden tamamen farklıdır. Üniversitenin yönetimi, *«Mütevelli Heyet»* adı altında, hükümetçe seçilmiş hakim sınıfların ve iktidarın temsilcisi bir heyete tevdi edilmiştir. Örneğin, bugünkü Mütevelli Heyet'te Şişe ve Cam Fabrikaları Genel Müdürü Şahap Kocatopçu, İstanbul Sanayi Odası Başkanı Fazıl Zobu, İşverenler Sendikası Başkanı Ertuğrul Soysal, eski DP milletvekili Ahmet Tokuş, Makine Kimya Endüstrisi Genel Direktörü Sadrettin Alpan gibi isimler yeralmakta, bir bilim kurumunun kaderini, eğitim politikasını bilimle ilgisi olmayan bu şahıslar tayin etmektedir.

Eğer bugüne kadar Türkiye'deki öğrenci hareketlerinin en şiddetlileri Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde cereyan etmişse, diliyle, metoduyla, yönetimiyle Amerikancı bir düzende okutulan gençlerin bu tepkileri yerden göğe kadar haklıdır, hiç şüphesiz en sert mücadeleyi onlar vereceklerdir.

Bu bakımdan Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde sürdürülen direniş, tüm sosyalistlerce desteklenmelidir. Meselenin sadece, öğretim üyelerinin istediği adayın rektör seçilmesiyle sona ermeyeceği, mütevelli heyet saltanatı yıkılıncaya, Amerikan modeli üniversite yerini, Türkiye'ye özgü üniversite alıncaya kadar bu mücadelenin süreceği bilinmeli ve işbirlikçilere en etkili metodlarla bildirilmelidir.

Beş yıldı Damirel'i affetmeyen Bilgiç

isterse koalisyon hükümeti kurulsun, emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin ortak düşmanı devrimcilerdir. Çünkü onlar, Türkiye'nin sorunlarının böyle saray entrikalarıyla değişmeyeceğini, emperyalizmin son neferine kadar Türkiye'den kovulmasının ve düzenin temelinden değiştirilmesinin şart olduğunu bilmekte, işbirlikçilerin egemenliğini yıkarak devrimci DEMOKRATİK HALK İKTİDARI'nı kurmak için mücadele etmektedirler.

Ve yine o devrimciler, Ortadoğu'da halkların kurtuluş mücadelelerinin birbirine bağlı olduğunu, emperyalizm Ortadoğu'dan topyekun kovulmadıkça, bir ülkedę kazanılan başarının **«kesin zafer»** sayılmayacağını bilmekte, mücadelelerini **«Ortadoğu Devrimci Çemberi»** çerçevesinde düşünmektedirler.

Türkiye devrimcileri, elbette Filistin halkının ulusal kurtuluş mücadelesine yabancı kalmayacaklar, dayanışma göstereceklerdir. Ancak bu devrimci dayanışma karşısında hakim çevreler ve onların kolluk kuvvetleri boş durmayacaklar, çeşitli provokasyonlar, tertipler hazırlayacaklardır.

Geçen hafta Diyarbakır'da bazı gençlerin, «*sabotaj*» hazırlamak iddiasıyla yakalanmalarını ve bu konuda kıyamet kopartılmasını bu açıdan değerlendirmek lazımdır. El-Fetih komandolarıyla işbirliği yaparak Türkiye'de Amerikan üslerine, Amerikan ve İsrail elçiliklerine sabotajlar hazırladıkları iddiasıyla nezarete alınan, günlerce gizli odalarda sorguya çekilen gençlerin ağzından basına verilen ifadeleri de aynı şekilde ihtiyatla karşılamak lazımdır.

Aynı iddiayla aylardan beri bazı gençlerle birlikte Ankara Hapishanesi'nde yatırılan Sema Halli'nin bir gazeteciye elaltından ulaştırdığı mektupta şöyle denilmektedir:

«Meğer bizim Aşağı Ayrancı'da mütevazı bir apartmandaki dairemiz Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni yıkmak üzere korkunç planların hazırlandığı ve yürütüldüğü bir üsmüş. Gizli bir teşkilatın üyeleri olan bizler burada hücre faaliyetinde bulunuyormuşuz. Ben Türkiye Cumhuriyeti'nin 500 bin kişilik ordusuna, binlerce kişilik polisine ve jandarma örgütlerine karşı kullanılmak üzere mutfakta konserve kutularından bombalar imal ediyormuşum. Ayrıca, on yıl önce emekli olan babamdan askeri sırlar çalıp bunları hem casusluk, hem de korkunç emellerimiz için kullanacakmışım. Eşim, emrimizde bulunan kuvvetleri silahlandırmak için Moskova'dan onbinlerce lira temin ediyormuş. Türkiye'de askeri bir cuntayla işbirliği yapıp hükümet darbesi hazırlıyormuşuz. Reisicumhura bile suikast yapmayı düşünmüşüz. Suriye'de El Fetih teşkilatında Arap komandolarıyla omuz omuza İsrail'e karşı savaşmışız. Dolayısıyla gerilla eğitiminden geçmişiz... Polis şefleri sabaha kadar ana hatlarıyla yukarıda yazdıklarımı buna itiraf ettirmeye uğraştılar...»

İşte geçen hafta basına açıklanan ve Bâbıâli basınının da büyük bir şevkle sahip çıkıp yayınladığı «*itirafları*», bu örneğin mihengine vurarak değerlendirmek lazımdır.

Polis, Diyarbakır'da yakalandığı bildirilen gençlerin TİP ve DEV-GENÇ'e üye olduklarını da belirterek, bu iki devrimci örgütü sabotaj faaliyeti içinde göstermeğe kalkışmıştır. Bu tertibe en susturucu cevabı da, yine Dev Genç Genel Başkanı Atilla Sarp vermiştir:

«Sabotaj olayı adli makamlara intikal etmiştir. Bizim söyleyeceğimiz 32 milyon Türkiye'yi bir emrivaki ile mezara götürecek olan Amerikan üsleri topraklarımızda oldukça, gizli oturumlarla halkımızdan gizlenen kapitüler ikili anlaşmalar feshedilmedikçe bu tür patlamalar olacaktır.

«Ülkemizin dibinde Arap halkları Amerikan emperyalizmine ve İsrail siyonizmine karşı savaş vermektedir. İktidar yetkilileri Arap halklarının kavgasının haklı olduğunu söylemiş ve Arap ülkeleri ile zirve toplantıları yapmışlardır. İktidar yetkilileri, Arap halklarının kurtuluşu için savaşan El Fetih ve benzeri silahlı teşkilatlara karşı politikasına açıklık getirmeli, hem Amerika'dan, hem Araplardan yana olma durumunu açıklamalıdır.

«Devrimci gençliğin örgütü TDGF Arap halklarının kurtuluş kavgasını desteklemektedir. Bu destekleme emperyalizme karşı vermiş olduğu mücadelenin Arap halkları ile aynı doğrultuda olduğundan ötürüdür.»

Akhisar'da 15 bin ekici soyguna karşı birleşti!

Osman ÇALLI

-Akhisardan Yazıyor-

Tütün Sömürüsünü Protesto Mitingi,-5 Ocak'ta Akhisar'da yapıldı. Miting öncesi günlerde köy köy dolaşılıp yapılan olumsuz propagandaya, yöresel gazetelerin manşetlerinden *«Solcular ekicileri kışkırtıyor»*,*«Akhisar Mitinginin fiyaskoyla biteceği sanılıyor»*, *«Mitingi düzenleyenler İşçi Partisi'nden»*, *«Solcu üniversiteliler Akhisar'da karargâh kurdu»* diye haykırılmasına karşın Tütün Sömürüsünü Protesto Mitingi yapıldı. Hem de ONBEŞBİN kişinin katılmasıyla!...

Binlerce tütün ekicisi, mitingi düzenleyen Türkiye Tütün Üreticileri Sendikası'nın önünde toplanmıştı. Ellerinde dövizlerin dalgalandığı büyük kalabalık, saat 11.00'e doğru yürüyüşe geçti. Tam 11.00'de mitingin yapılacağı yere, istasyon önüne gelindi.

POLİS ANAYASAYI YİNE ÇIGNEDİ

İzmir'den iki otobüs dolusu toplum polisi getirtilmişti. Manisa polisi siviliyle resmisiyle ayağa kaldırılmıştı. Ayrıca, komşu il ve ilçelerden istenen çok sayıda jandarma Akhisar'a yığılmıştı.

İstasyon önüne gelindiği sırada beklenilmeyen bir davranışla kalkanlı to; l ım polisi, ekicileri ortadan ikiye bölüverdi. Tıpkı Kanlı Pazar'da yaptıkları gibi. İlk şaşkınlık geçer geçmez, polis kordonunun içinde kalanlar, kordonun kaldırılmasını, mitingin yasal olduğunu, bu davranışlarıyla anayasayı çiğnediklerini ihtar ettiler polis şeflerine. «Şef»ler tınmayınca, dıştaki ekicilere kordonu yarıp alana girmeleri için çağrıda bulundular. Ama köylü tutuktu, çekingendi... (İstasyon binasının taraçasındaki mitingi seyre gelenler durumdan hoşnut, gülümsüyorlardı yaygın yaygın.) Derken, kordon dışındaki ekici topluluğunda bir kıpırdanma oldu. Ağır ağır polise doğru yürüyorlardı. Ayağa kalkmıya çabalayan küçük çocuk gibi tutuktu bu adımlar, yine de Polise yaklaşıldıkça adımlardaki tutukluk silindi, silindi, silindi... İçtekilerle dıştakilerin gözlerinin kucaklaşmasını izleyen saniyelerde göğüsler de kucaklaştı birbirleriyle. Polis kordonu yarılmıştı!.

Polis aynı oyuna mitingin sonunda, Atatürk Anıtı'nda saygı duruşunda bulunulacağı zaman yeniden başvurdu. Bu kez, *«Soyguncu düzenin polisinden, soyguncu düzenin çavuşlarından çekinmeyin!»* çağrısına, tutukluktan en ufak bir işaret bulunmayan kararlı adımlarla cevap verdi ekiciler. Polisin oyunu ikinci kez bozuldu... Mitingin başlangıcında hepbir ağızdan, heyecanla söylenen İstiklâl Marşı, anıtta da yinelendi. Mustafa Kemal'in, ilk kurtuluş savaşımızda şehit düşen köylü ve işçi kardeşlerimizin, işçi sınıfının şehidi Şerif Aygül'ün, ikinci kurtuluş savaşımızda şehit olan sekiz devrimci gencin anısına iki dakikalık saygı duruşunda bulunuldu... İkibuçuk saat süren sömürüyü protesto mitingi böylece sona erdi.

İKİ KÖYLÜ

Miting başlamadan, rastgele seçtiğim iki köylü ile konuştum. Gökçeköy'den Ahmet Erbaş'a piyasanın durumunu sordum:

— *Görüyorsun, dedi ellerini açarak.*

— *Ekici Tekel'den hoşnut, deniyor...*

— *Daha biz görmedik Tekel'i,*

— *Bu yılki tütünün kaç balya?*

— *24 balya... Tüccar yarısını ıskartaya çıkarıyor. Kalan yarısına da 5 lira veriyor.*

İbrahim Yağcı ise şunları söyledi:

— *Ballıca köyündenim. Kendimi bildim bileli tütüncüyüm. Yani 20 yıl oluyor... Miting bizim için, istikbalimiz için. Zürra (ekici) ezildi. Milyonu verirler tüccara kredi diye. Ekiciye gelince yok... Tabi sendikaya kayıtlıyım...*

DÖVİZLER - KONUŞMALAR

Devrisi günü çıkan gazeteler, mitingi ekicinin sızlanması, dert yanması biçiminde verdiler. Can alıcı dövizlere, konuşmalara yer vermediler. Çünkü, kitlelerin devrimci kavgasının parçası olan eylemleri, yine kitlelerin yanıltılmasında kullanmak Bâbıâli patronlarının göreviydi.

Bayraklaşan dövizlerden bazılarını alıyorum buraya: *«Emek en yüce değerdir»*, *«Alın terimize ortak oluyorlar»*, *«Üvey yurttaş değiliz»*, *«Tütüncünün katranlı eli medeniyetin aynasıdır»*, *«Kahrolsun tüccardan yana olanlar»*, *«Atatürkçüler, milletin efendisi hani bizdik?»*, *«Tüccara 100.000 ekiciye 100»*, *«Yeni tütün kanunu kimden yana?»*, *«90 tüccarı değil, 2,5 milyon ekiciyi düşünün»*, *«Tüccarın çocuğu Avrupada bizimkiler tarlada okur»*...

Üniversiteli üç gencin dışında, konuşanların tümü ekiciydi. Bunların çoğu da sızlanan, dert yanan çilekeş insanlar değil, siyasal bilince ermiş, kurtuluş yolunu görmüş çilekeş insanlardı. Genç ekici Bâki Polat, haykırıyordu kürsüden: *«Bu soygun düzeni ancak sizin iktidarınızla son bulur! Siz iktidarınızı kurmazsanız, sizin adınıza iktidara gelenler sizi istismar eder!...»*,

En ilginç konuşmalardan birini Gökçeköy'den Hasan Demirci yaptı. *«Hastenelerden koğulan bizizi dayrelerden koğulan biziz,»* diyordu ekici Hasan; *«Harplerde ölen de biziz. Ana, genç, ihtiyar yedi devleti biz attık bu topraklardan, Birleşelimin! Bizi kollayacak bir halk düzeni kuralımın! Bu düzene son vermek bizim elimizde!... Haklıya kötü diyorlar. O kötü denenler kötüyse, yemin ediyorum, burda sehpa kurup asacağım kendimi!... Benim çoluk çocuğum meyva yüzü görmüyor. 6 ayda 2 evlâdımı kurban verdim gıdasızlıktan. Yeter! Yeteeer!...* (Boğazında düğümlendi sözleri. Elindeki kâğıt parçasını topluluğa doğru salladı. Bu kâğıdın, çocuğunun besinsizlikten öldü günü gsteren doktor raporu olduğunu söleyebildancak. Ekiciler ağlıyorlardı. Bir süre sustu, sonra kendini toparladı.) *« Birleşelimin, kuvvetlenelimin! Bizi Afrika milletlerine benzetmek istiyorlar. Bölmek istiyorlar. Türk milleti Amerikan gavuruna esir olsun istiyorlar. Birleşelimin, Allah rızası için birleşelimin. Bizi satanları, Türk milli gelirlerini satanları, kompradorları atacak bu millet yurdumuzdan bi gün. Birleşelimin, birleşelimin!...»*

Türkiye Tütün Üreticileri Sendikası Genel Başkanı Ahmet Sertkaya da kısa bir konuşma yaparak, gençliğin her haklı davada olduğu gibi kendi davalarını da desteklediğini, ama her şeyden önce ekicinin kendi kendisini desteklemesinin gerektiğini, üreticinin gerçek kooperatifinin uygulamada yönetimin üreticide bulunduğu kooperatifler olabileceğini belirtti.

Devrimci Gençlik Federasyonu Genel Başkanı Atillâ Sarp ise, özetle, şöyle konuştu; *«Biz de ağaların, milletvekillerinin, tüccarların bebeleri gibi eğlenseydik bize sövmiyeceklerdi. Biz eğlenceyi, halkımızın kurtuluşu için çalışmada gördük. Tekel Bakanı gibi, ekicinin durumunu restoranda incelemedik. Köylere gittik, inceledik. Her 100 ekiciden 90 tanesi her yıl borçlanmaktadır; tarlaları ipoteklidir... Tüccar teşkilatlıdır. Ekici de teşkilatlanmalıdır. Sadece bugünü değil yarını, çoluk çocuğumuzu da düşünmeliyiz... Biz, Kurtuluş savaşımızdan sonra yurdumuzu tüccara, ağaya, beye, paşaya, tefeciyeteslim etmeyeceğiz. Geleceği sırtüstü yatanlara bırakmıyacağız... Köylerinizde boş meseleleri konuşmayınız. Nasıl soyuluyor köylü, nasıl soyuluyor işçi onu konuşunuz... Zafer bizimdir. Yaşasın ekici, yaşasın gençlik!»*

EKONOMİK BİLİNÇTEN SİYASALA

Köylü eylemleri tarihinde 1970 Akhisar Mitingi bir Elmalı, bir Göllüce, bir Atalan olayı denli doruklaşmıştır şimdiden. Ege köylüleri, ekonomik bilinç aşamasından siyasal bilinç aşamasına zıplamaktadır hızla. Ekiciler, yıllarca aldatıldıkları, uyutuldukları örgütlerden kopmakta, kendi kurdukları Türkiye Tütün Üreticileri Sendikası'nda toplanmaktadırlar.

Gençlikle köylü arasındaki soğukluk kalkmıştır. Köylü, kaderinin işçinin kaderiyle bağlantılı olduğunu sezmekte, kurtuluşun işçi-köylü iktidarında olduğunu görmektedir.

Devrimci Kavgada Ge

ÖMER GÜVEN
(TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kurulu Üyesi)

● Politik Örgüt ve Gençlik Örgütleri

1—Şu anda mevcut parti ile gençlik örgütleri arasındaki ilişki, hepimizin bildiği gibi, geniş oranda kopuktur ve parti yönetimiyle gençlik örgütleri arasında ideolojik birlik sağlanmadan organik bağlantılardan söz edilemez. Ne var ki, parti tabanıyla aramızdaki ilişkiler, partinin yönetimiyle aramızdaki ilişkilerden farklıdır ve belirli somut hedeflerde, ideolojik meselelerde hızla birliğe doğru gitmektedir. Özetlersek:

Bugüne kadar parti yönetim kadrolarını oluşturan Aybar ve Aren oportünizmiyle her hangi bir birlik düşünülemez. Ancak parti tabanı devrimci ideoloji ile yoğrulmaya ve emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı mücadeleye müsaittir. Bu da parti tabanıyla aramızdaki **«eylem ve ideoloji»** birliğinin en büyük dayanağıdır.

T.İ.P.'nin işçi sınıfının öz örgütü olmayışı elbette ki proletarya ile ve diğer sınıf ve tabakalarla bağlarımızı geliştirmede önemli boşluklar doğurmaktadır, fakat bu durumda bile işçi sınıfı ile ve geniş kitlelerle bağlarımız kopuktur denemez. Türkiye'nin Amerikan emperyaliminin, işbirlikçilerin ve feodal kalıntıların tasallutunda yarı bağımlı, yarı feodal bir ülke olması, geniş halk yığınlarıyla devrimci bağlarımızı geliştirmede objektif zemin durumundadır.

T.İ.P'nin proletaryanın öz örgütü olmayışı nedeniyle gençlik örgütleri önemli görevler yüklenmiştir. Bu görev proletaryaya ve diğer bütün millici sınıf ve tabakalara bilinç götürme gibi tarihi bir görevdir.

2— Bu tarihi görevi başarmak profesyonel devrimci kadroları gerektirir. Bundan dolayı gençlik örgütleri militan örgütlenmeye hız vermelidir. Sorunuzun (b) şıkkına katılmıyorum. İşçi ve köylü örgütleri proletaryanın öz örgütünün sevk ve idaresi altında olmalıdır; gençlik örgütleri de işçi ve köylü yığınlarıyla bu örgüt vasıtasıyla bağlarını geliştirebilirler.

3— Proleter devrimci mücadelemizin somut durumu bizi böyle bir durumla karşı karşıya bırakmıştır. Ancak bu durum bize asli görevimizi unutturmamalıdır. Yani proletaryanın öz örgütünün kurulması yolundaki mücadelemizi. Gençlik örgütlerinin üyelik kapsamına işçi ve köylülerin alınması, proletaryanın öz örgütünün kurulması «asli görevimizin» bir parçası ve sadece bir parçası olarak görülmelidir. Ancak bu yoldaki ana atılım geniş işçi ve köylü yığınlarıyla bağlarımızı geliştirme ve güçlendirme olmalıdır.

● Devrimci Gençlik Örgütleri ve Diğer Gençlik Örgütleri

1— TDGF'nu temel devrimci gençlik örgütü olarak kabul ediyorum. Çünkü TDGF gençliğin mücadele içinde oluşan öncü kadrolarını bağrında toplamaktadır. Bu kadrolar bugüne kadar gençlik kesiminde ve halk yığınları kesiminde verilen devrimci mücadelelerde pratiklerini geliştirme imkanı bulmuş ve sınanmış kadrolardır.

TDGF ile sosyalistlerin yönetimindeki diğer devrimci gençlik örgütleri arasındaki ilişkiler meselesi önemlidir. Genel politik sorunlarda «öğrenci birlikleri» ve «cemiyetler» gibi örgütlerin devrimci mücadelede zengin deneyleri olan TDGF kadrolarının ve yönetiminin görüş ve kararlarına uymaları gerektiği görüşündeyim. Ancak akademik sorunlar gibi özel meselelerde bu örgütlerin bağımsızlığı olabilir.

2— Proleter sosyalistlerinin yönetiminde olan gençlik örgütleri TDGF çatısı altında merkezileşebilirler ve kaldı ki, devrimci mücadele bu merkezi disiplini zorunlu kılmaktadır. Örgütümüzün yapısı sorunun ikinci şıkkına açıklık getirmektedir. Bütün üniversite ve fakültelerde kurulmuş olan «Devrimci Gençlik Örgütleri» (Fikir Klüpleri ve bunların üst örgeni durumundaki «Bölge Yürütme Kurulları» ve nihayet örgütümüzün «Merkez Yürütme Kurulu» merkezileşmenin hiyerarşik unsurları durumundadır.

3— Proleter devrimcilerinin yönetiminde oldukları gençlik örgütlerinin sosyal demokratlara karşı tutumunu tesbit etmek için sosyal demokratların somut durumunu tesbit etmek gerekir. Sosyal demokrat gençlik kesimi henüz tutarlı ideolojisiyle silahlanmış değildir — istisnalar kaideyi bozmaz—. Yine bu kesim, yukarda belirttiğimiz nedenle, sosyal pratik içinde kaypak bir tutum takınabilmektedir. Ancak bu kesimin sınıfsal kökenleri, çıkarı ve bu kökenin «kemalist» geleneği dikkate alınarak incelenmeli ve tavır buna göre tesbit edilmelidir. Yukarıda tesbit ettiğimiz somut şartlar gereği bu kesime karşı tutumumuz özet olarak:

«Sol sekter» ve «Sağ kuyrukçu» olmamak zorundadır. Emperyalizme ve feodal kalıntılara karşı verdiğimiz «milli demokratik devrim» mücadelesinin süreci içinde bu kesimle ittifaklarımız pekişecektir. Bu mücadelenin süreci içinde bu kesimle «ittifak» politikamızın yanı sıra «öncülük» mücadelemizin de olduğunu bilmek zorundayız.

4— a) Üniversitelerde uzun müddet «küçük burjuva ideolojilerinin» hakim olduğu bir gerçektir. Buna karşı tutum tesbit etmeden önce hakim olan küçük burjuva ideolojisinin mahiyetinin tesbit edilmesi gerekir. Küçük burjuvazinin antiemperyalist-demokratik ideolojisinin üniversitedeki yaygınlığı durumunda görevimiz, ideolojik bağımsızlığımızı koruyarak mücadele içinde ittifaklarımızı pekiştirmek ve küçük burjuvazinin bu şekliyle devrimi sonuna kadar götüremiyeceğini öğrenci yığınları önünde ideolojik tartışma ve propaganda ile ve somut «tarihi örneklemelerle» ispat etmektir. Bu konuda devrimci pratik içindeki tavrımız da önemlidir; geniş öğrenci yığınlarına devrimci pratikte proleter sosyalistlerinin yeraldığını, bu mücadelenin dinamosu durumunda bulunduğunu göstermek zorundayız. Zaten bugünkü somut durum da böyledir.

b) Örgüt içindeki eğitim çalışmalarımız «proleter sosyalist» ideolojiyi bütün üyelerimize hakim kılma yolunda olmalıdır. Proleter sosyalist ideolojiyle yoğrulma, ancak üyelerimizin sosyal pratik içindeki yerlerini almalarıyla mümkündür. Dünya proleter devriminin büyük ustası J. Stalin'in «yolu, devrimci teori tarafından aydınlatılmayan pratiğin karanlıkta el yordamı ile yürümesi gibi devrimci pratik ile ilgisi olmayan teori de gereksizdir.» sözleri ideolojik eğitimimizin temeli olma durumundadır. Özet olarak diyebiliriz ki; Devrimci pratik içinde ideolojik eğitim temel ilkemiz olmahdır.

● Gençlik Örgütleri ve Devrimci Eylemler

1— Bugüne kadar işçilerin kendiliğinden gelme hareketlerinin bir anlamda kuyruğuna takıldık, denebilir. Bundan böyle bu hareketlerin kuyruğuna takılmadan, bu hareketlerin içinde bilinç taşıyıcı ve örgütlendirici unsurlar olarak yerimizi almak zorundayız. Bu görevin üstesinden de bağrımızdan çıkacak profesyonel devrimci kadroların geleceği açıktır.

Bugünkü objektif durumuyla sendikalar ve mahalli işçi örgütleri oportünizmin veya Amerikan tipi sarı sendikacılığın hakimiyetindedir. Bu durum karşımıza bir görev alanı daha çıkarmaktadır; bu örgütler içindeki oportünist ve gerici unsurlara karşı mücadele.

2— Önümüzdeki devrimci adımın «Milli demokratik devrim» olduğu ve bu devrimin bir «köylü devrimi» olduğu göz önüne alınırsa, bu alandaki görevlerimiz önem kazanmaktadır.

Köylülerimizin feodal kalıntılara karşı giriştiği «demokratik mücadelelerde» yeralmak, onlara feodal kalıntıların ardındaki emperyalist unsurları göstermek ve kendilerinin demokratik mücadelelerinde en büyük ittifakın, demokratik mücadeleyi sonuna kadar götürecek proleter kitlelerle kurulacağını söylemek ve bu yolda öncü adımlar atmak. Bütün bunlar «milli demokratik devrim» mücadelesinin süreci içinde temellenecek görevlerimizdir.

3— AP-CHP yak nlaşmasının devrimci mücadeleyi boğma gayreti taşıdığı bir gerçektir. Bunun somut örneklerini gördük. Buna karşı tutumumuz antiemperyalist-demokratik cepheyi bu ittifaka karşı genişletme ve güçlendirme olmalıdır. Daha önceki sorulara verdiğimiz cevaplar, yani işçi-köylü ittifakının sağlanması ve bu dönemde kemalist unsurlarla mevcut ittifakların güçlendirilmesi ve emperyalizmin çıkarları doğrultusundaki AP-CHP yakınlaşmasının tecrit edilmesi doğru bir tutumdur kanımca. Bütün bunlar bugünden yarına gerçekleştirilecek meseleler değildir; devrimci mücadelenin süreci içerisinde devrimci rayına oturacak meselelerdir.

4— Böyle bir tutum elbette ki zorunludur. Bunun için propagandist çalışmaların yanısıra bir müddet önce TDGF tarafından yürütülen «yabancı mallara karşı mücadele» haftası gibi aktif eylemler yararlıdır.

5— Meselenin içyüzünü kamuoyuna açıklamakta ve buna karşı direnişe geçmekte fayda görürüm.

6— «Demokratik Üniversite» mücadelesi «milli demokratik devrim» mücadelesinin bir parçasıdır. Soruna bu açıdan bakmakta fayda vardır. Milli demokratik devrim mücadelesi zafere ulaşmadan bu sorun çözümlenemez. Ancak bu sorun önümüze bazı somut görevler çıkarmaktadır. Üniversite senatolarının hazırladıkları reform tasarıları bu meseleye çözüm getirmemektedir. Bunu dikkate alarak 25-1-1970 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığında yapılacak toplantıya bu tasarıların gönderilmemelerini istedik. Ancak isteğimiz yerine getirilmedi. Oysa 23-1-1970 tarihinde İstanbul Üniversitesinde yapılan forumda isteğimizin yerine getirilmemesi halinde direnişe geçmek için karar alındı. Şimdi bu direnişin biçim ve zamanını tesbit etmekle yükümlüyüz.

IŞITAN GÜNDÜZ
(İktisat Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanı)

● Politik Örgüt ve Gençlik Örgütleri

1. Şu andaki mevcut parti ile gençlik örgütlerinin organik ilişki kurması sözkonusu değildir. Parti proletaryanın öz örgütü olmadığı ve oportünist yöneticilerin elinde bulunduğu sürece de böylesi bir ilişki kurulamaz. Bunun deneyimleri vardır önümüzde. Geçen yıllar gençlik örgütleri parti ile ilişki kurmayı yeğlemişler, fakat bu ilişkiler sonucu yanlış eylemlere yönelmişlerdir. Zaten gençlik içinde hakim olan doğru devrimci ideoloji ile bugünkü parti yöneticilerinin ideolojisi çelişmektedir.

Parti içinde sosyalizmin bilimine açık, fakat oportünist yöneticiler tarafından eğitilmemiş, sosyalizmin bilimi verilmemiş geniş bir taban vardır. Aren ve Aybar oprtünist klikleri parti yönetiminde kaldıkları sürece de derinlemesine eğitim ve örgütleme sağlanamıyacak, TİP hiç bir dönem «proletaryanın öncü müfrezesi» olamayacaktır. Sapmalara karşı parti içinde bir mücadelenin sürdürüldüğü ve sürdürülme gerekliliği olduğu unutulmamalı, bu mücadeleye seyirci kalınmamalıdır. Bu noktada devrimci gençlik örgütleri sosyalizmin bilimini savunan gruplarla ilişki kurmalı onlrala birlikte mücadele etmelidirler. Hele şu günler bu açıdan önem kazanmaktadır. Çünkü TİP Büyük Kurultay'a hazırlanmakta, ilçe ve il kongreleri yapılmaktadır. Bu kongrelerdeki tartışmalar içinde her militan arkadaşın yeralması, doğru devrimci ideolojiyi savunarak onu yayması gerekmektedir.

Partinin bu durumu işçi sınıfı ile gençlik hareketi arasında gereken bütünlüğü zedelemektedir. Parti, işçi ve köylülerin demokratik savaşları gerisinde kalmış bu kitlelerle ilişki kuramamıştır. Bu ilişki kuramama oportünist yöneticiler iş başında kaldıkları sürece de devam edecektir. Bu noktada gençlik örgütleri partinin bir kısım görevlerini üslenme durumunda kalmaktadırlar. İşçilerin ve köylülerin kendiliğinden hareketleri içinde yeralmakta, onlarla organik bağlar kurarak onlara bilinç taşımağa çalışmaktadırlar. Şu andaki gençlik örgütleri bu konuda somut öncülük görevini yüklenmişlerdir. Fakat kesin zaferin kazanılması, bu öncülüğün, proletaryanın öz örgütü tarafından üstlenmesine bağlıdır. **Kısaca söylediklerimizi bütünlersek gençlik bir yandan proletaryanın öz örgütüne kavuşabilmesi için parti içinde ve dışında çalışmakta, diğer yandan partinin bir kısım görevlerini de üslenerek işçi ve köylülere bilinç taşımaktadırlar.**

2. Bu şartlar altında gençlik örgütlerinin örgütlenme problemleri önem kazanmaktadır. Devrimci gençlik örgütleri bir yandan kendi etkinliğini artırmak, yeni militanlar kazanmak için çalışırken, diğer yandan işçi

nçliğin Görevleri

ve köylü kitleleri ile direkt ilişkiler kurarak onların bilinçlenme ve örgütlenmelerine yardımcı olmağa çalışmaktadırlar. Bunun için mücadele içinde kendi örgütlenmesini tamamlaması, işçi ve köylülerin mücadeleleri içine girmesi ve bu mücadele içinde onların örgütlenmesine yardımcı olması gerekmektedir.

Devrimci gençlik örgütlerine bağlı işçi-köylü birlikleri şeklinde bir örgütlenme, gençlik örgütlerinin yapısını ve görevlerini çok aşmaktadır. Ancak böylesi örgütlenmeler proletaryanın öz örgütü etrafında kurulabilir.

3. Üretim süreci dışındaki gençliğin kurduğu örgütler içinde işçi ve köylülerin yeralması, işçi sınıfının politik hareketine bir katkı olmıyacağı gibi, bu hareketi engelleyici de olur. Böylesi bir beraberlik ancak proletaryanın öz örgütünde, partide sözkonusudur.

Devrimci Gençlik Örgütleri ve Diğer Gençlik Örgütleri

1. TDGF'yi temel devrimci gençlik örgütü olarak kabul ediyoruz. Bugün TDGF genç sosyalistleri içinde taşımaktadır. Ve Türkiye'deki tek devrimci gençlik örgütüdür. Bu örgüt, bugün anti-emperyalist ve demokratik savaşta önemi sügötürmez bir yer tutmaktadır.

Sosyalistlerin yönetimindeki diğer gençlik örgütleri, açıktır ki, eğer yöneticileri sosyalist ise TDGF'nin etkinliği altındadırlar. Zira bu sosyalist yöneticiler ve militan kadroları aynı zamanda TDGF'nin üyeleridirler. Bu nedenle sosyalistlerin yönetimindeki gençlik örgütleriyle TDGF arasındaki ilişkiler demokratik merkeziyetçiliğe uygun yan örgüt-ana örgüt ilişkileridir. Ne var ki, bu noktada bu örgütlerin tüm tabanının sosyalist olmadığı, kendi alanları içinde etkinliklerini sürdürebilmeleri için belli serbestliğe sahip olmaları gerektiği unutulmamalıdır.

2. Bugün, TDGF'yi, bir merkez etrafında toplanma eğilimi olarak niteleyebiliriz. Fakültelerde kurulan devrimci gençlik örgütleri (Fikir Kulüpleri) oluşturmaktadır TDGF'yi. Ve bu fakülte devrimci gençlik örgütlerinin sağladıkları etkinlikle cemiyetler, birlikler sosyalistlerin eline geçmektedir. Yani kısaca, yan örgütleriyle beraber bir merkezleşme eğilimi söz konusudur.

Ayrıca bağımsızlık—demokrasi kavgasında gençlik kesiminin öncülüğünü yapan TDGF'nin etrafında eylem içinde ve somut hedeflere karşı sosyal demokrat unsularla dayanışma kurulları kurulabilir. Bu kurullar geçici olmakla beraber daha geniş merkezleşmelere yol açar.

3. Üniversite gençliği, içinde sınıfların varolduğu bir kitle değildir. Ancak küçük burjuva kökenli kişilerin ülkedeki sınıfların ideolojilerini taşımaları ve yansıtmaları sözkonusudur. Ayrıca üniversitedeki tüm öğrencilerin sosyalizmin bilimini öğrenmeye yatkın ve açık olduğu unutulmamalıdır. Sosyal demokrat ideolojideki gruplara karşı tutum dostluk-mücadele ilkesinin ışığında olacaktır. Bunun için ortasol ve sosyal demokrat ve bu gibi örgütlere karşı kesin bir idelolojik savaş içinde bulunmak zorunludur. Gene bu ilkenin ışığında sosyalist gençlik kadrolarının yapması gereken şeylerden biri de bu grupların içerisindeki gerçek antiemperyalist eğilimleri desteklemektir. Bu ikilem karıştırılmamalı ve ihmal edilmemelidir. Bir yandan geniş öğrenci kitlesi önünde sosyaldemokrat unsurlarla en sert biçimde ideolojik mücadele sürdürülürken, diğer yandan onların kendi içlerindeki antiemperyalist eğilimleri desteklemeli ve bunların hakim olmalarını sağlamalıdır.

4. Proletaryanın öz örgütünün olmadığı bir dönemde sosyalizmin bilimine inanan kişilerin dahi küçük burjuva ideolojisine yatkınlık gösterdikleri açıktır. Bu nedenle kökeni küçük burjuva olan ve emperyalizmin denetiminde orta öğrenimini bitirip üniversiteye gelen kişiler arasında küçük burjuva ideolojilerinin yer yer yaygınlık kazanması doğaldır. Bunun için sürekli olarak proletaryanın ideolojisinin anlatılması, küçük burjuva ideolojilerine en ufak tolerans tanınmaması gereklidir. Çünkü bugün içinde bulunduğumuz bağımsızlık ve demokrasi savaşının başarıyla sonuçlanabilmesinin, kalıcı zaferlere yönelebilmesinin ve sosyalizm yolunda atılmış bir adım olabilmesinin gerek şartı, proletaryanın ideolojik, politik, örgütsel öncülüğü, yeter şartı ise bütün antiemperyalist sınıf ve tabakaların işçi sınıfının öncülüğünde antiemperyalist birleşik cephede toparlanmasıdır. Bu bize bilimsel sosyalizmin devrimci aydınlığının gösterdiği tek ve doğru yoldur. Bunun gerçekleşebilmesi için sosyalist gençlik örgütlerine düşen görev, geniş gençlik yığınlarının bilimsel sosyalizmi öğrenmesini, benimsemesini ve onun ışığında işçi sınıfına bilinç taşıma ve diğer anti-emperyalist sınıf ve tabakaların sosyalizm yolundaki bağımsızlık ve demokrasi kavgasında işçi sınıfının ittifakına kazanılması için çalışmaya kanalize etmektir. Bu nedenledir ki, yukarıda belirttiğimiz gibi, gençlik yığınları içerisinde küçük burjuva ideolojilerine karşı sürekli bir ideolojik kavga verilmeli ve sosyalist propaganda yapılmalıdır.

Örgüt içi eğitimin derinlemesine olması, militanların sosyalizmin bilimiyle donanmaları gerekmektedir. Onların işçi-köylü kitleleriyle kuracakları ilişkilerde bu silahı en iyi şekilde kullanmaları sağlanmalıdır. **Teori ve pratik birliği hiçbir zaman unutulmamalıdır. Aksi halde proletaryanın öz örgütünün de olmaması nedeniyle, saflarımız arasına küçük burjuva ideolojilerinin sızmaları mümkündür. Gençlik kesiminin sınıfsal yapısı da gözönünde tutulursa bu sızmanın eylem planındaki yansıması devrimci yiğitlik adına küçük burjuva anarşizmi öte yandan devrimci ihtiyat adına küçük burjuva pasifizmi ve korkaklığı biçiminde belirlenecektir ve belirlenmektedir. Oysa devrimci, tutum devrimci ihtiyatı ve devrimci yiğitliği bir arada götüren tutumdur.**

4— Emperyalizmin, işçi-köylü kitlelerine, onların günlük yaşamından kalkınarak anlatılması gerekir. Ülkemizdeki mücadelenin onların yaptıkları hareketlerin özde emperyalizme karşı çıkış olduğu anlatılmalıdır. Bu nedenle bütün ülkeyi kapsıyan ve somut hedeflere yönelik kampanyalar açılmalıdır. Örneğin bir Ortak Pazar kampanyası ülkemizde köylü kitlelerine maledilmeli, onların ürünlerinin emperyalizm ve ortakları tarafından nasıl sömürüldüğü anlatılmalıdır. Ayrıca salt anlatmakla kalınmamalı, onları demokratik haklarını kullanma doğrultusunda örgütlemeli, mitingler, yürüyüşlerle direnişlerini eylemde somutlaştırmalıdır.

5— Daha önce düzenlenen bir «NATO'ya hayır» kampanyası vardır. Bu kampanya daha genişletilerek yaygınlaştırılma olanağının araştırılması gerekmektedir. Ve bu kampanya çerçevesinde yeni eylemler koymak söz konusu olabilir.

İkili anlaşmaların mecliste gizli olarak görüşüldüğü şu dönemde bu anlaşmaları yapan kişilerden doğru yargılar beklemek yanlıştır. Halkımıza ikili anlaşmaların nitelikleri anlatılmalı ve çeşitli baskı unsurları da yandaş alınarak bu anlaşmaların açıklanması ve iptali istenmelidir.

6— 1968 yılında başlayan direnişimiz bugün yeni bir döneme girmiştir. Çünkü iktidarla işbirliği yapan üniversite yöneticileri daha gerici bir kanun tasarısı hazırlamak yolunda çalışmaya başlamışlardır. Amaçları gelişen bağımsızlık savaşını kösteklemektir. Çıkacak kanun AP iktidarının hazırlamakta olduğu terör kanunlarıyla paralellik göstermektedir. Bizim bağımsızlık ve demokrasi savaşından ayrı tutmadığımız demokratik üniversite kavgamızı da bu açıdan değerlendirmek gerekmektedir.

Demokratik üniversite kavgamız herşeye rağmen sürecektir. Ve gerekirse reform yapmıyan gerici iktidar ve üniversite yöneticilerine karşı biz kendimiz reform yapıp uygulayacağız. **Hatta bunun somut girişimine başlanmış, İktisat Fakültesi'nde öğrenciler tarafından «geri ülkeler» kürsüsü kurularak çalışmalar hızlandırılmıştır. Bu kürsüde, hazırlanan öğrenci arkadaşlar, belli sistematik içinde ders vermekte ve tartışmalarla sonuçlara varılmaktadır.**

Gençlik Örgütleri ve Devrimci Eylemler

1— Bugün sendikaların büyük çoğunluğu ya Amerikancı sarı sendikalardır yada yeterince bilinçli olmıyan sendikalardır. Bu nedenle gençliğin sendikalar aracılığı ile işçilerle ilişki kurması güçtür. Partinin durumu ise açıktır. Derinlemesine örgütlemeyi sağlıyamadığı için işçi sınıfı ile bağları kopuktur. Bu noktada gençliğin işçi sınıfı ile organik ilişkiler kurabilmesi için en büyük olanaklardan biri olarak işçilerin kendiliğinden hareketleri içinde yer almaları, onlarla hareket içinde kopmaz bağlar kurmalarıdır.

İşçi sınıfının kendiliğinden hareketlerinin trade-ünion'cu düzeyde kalmaları için de bu hareketlerin içine girmek ve politik düzeye yükseltmeye çalışmak gerekmektedir. Sosyalist gençlerin ayırım gözetmeksizin bütün sendikalarda çalışmaları ve bunun olanaklarını aramaları kaçınılmaz bir görevdir.

2— Köylülük meselesi içinde bulunduğumuz devrim aşaması bakımından önem kazanmaktadır. Çünkü sosyalizme giden yolda atılacak ilk devrimci adım, işçi sınıfının ideolojik, politik ve örgütsel öncülüğündeki bir köylü devrimi olan demokratik devrimdir. Bu açıdan sosyalist gençler köylülerin kendiliğinden hareketleri içinde aktif bir biçimde yeralmalı, onları politik aksiyona yöneltmeli ve onlara toprak ve özgürlük mücadelelerinin ancak proletaryanın öncülüğünde onunla ittifak ettikleri takdirde zafere ulaşacağını anlatmalıdır.

3— AP-CHP yakınlaşması, emperyalizmin bağımsızlık ve demokrasi savaşında iyiden iyiye huylandığını koymaktadır ortaya. Hele mesele Ortadoğu Devrimci Çemberi içerisinde düşünülürse çok daha önem kazanmaktadır. Ülkemizde bir terör havası estirilmeye başlanmıştır. Gittikçe yoğunlaşan bu teröre karşı devrimci gençliğin en büyük silahı işçi-köylü kitleleriyle kaynaşmasıdır.

Gençlik soruşturması

Gençlik meselesini sosyalist mücadele bütünü içerisinde sergilemek amacıyla düzenlediğimiz soruşturmaya, bu hafta, TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kurulu üyesi *ÖMER GÜVEN* ve İktisat Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanı *ŞITAN GÜNDÜZ*'ün cevaplarıyla devam ediyoruz.

Soruşturmada devrimci gençlik liderlerine yönelttiğimiz sorular şunlardır.

I— POLİTİK ÖRGÜT VE GENÇLİK ÖRGÜTLERİ

1. *Şu andaki mevcut parti ile devrimci gençlik örgütlerinin ilişkileri ne olmalıdır? Mevcut partinin işçi sınıfının özörgütü olmayışı, işçi sınıfının politik hareketi ile gençlik hareketi arasında olması gereken bütünlüğü zedeliyor mu? Bir başka deyişle devrimci gençlik örgütleri Partinin bir kısım görevlerini üstlenmek zorunda kalıyorlar mı?*

2. *Eğer devrimci gençlik örgütleri yukarıda sözü geçen bazı görevleri üstleniyorlarsa, bu görevleri başarmada, kitlelerle bağ kurma yolunda nasıl örgütlenmelidirler? a) Gençlik örgütleri dışında, b) Örneğin devrimci gençlik örgütlerine bağlı işçi-köylü birlikleri şeklinde.*

3. *Gençlik örgütlerinin üyelik, kapsamı üniversite gençliğinin sınırlarını aşmalı mıdır? Böyle bir atılım işçi sınıfının politik hareketine bir katkı olabilir mi?*

II. DEVRİMCİ GENÇLİK ÖRGÜTLERİ ve DİĞER GENÇLİK ÖRGÜTLERİ

1. *TDGF'yi temel devrimci gençlik örgütü olarak kabul ediyor musunuz? Etmiyorsanız nedenleri? Ediyorsanız TDGF ile sosyalistlerin yönetimindeki diğer gençlik örgütleri arasındaki ilişkiler ne olmalıdır?*

2. *Devrimci gençlik örgütleri bir merkez etrafında toplanabilirler mi? Bunun biçimi nasıl olmalıdır?*

3. *TDGF'ye dahil sosyalistlerin yönetiminde olduğu gençlik örgütleri orta sol, sosyal demokrat vs. gibi örgütlere karşı ne gibi bir tutum içinde olmalıdırlar?*

4. *Üniversitelerde küçük burjuva ideolojilerinin yaygınlık kazanması karşısında sosyalist gençlerin tutumu ne olmalıdır? a) Üniversite içi propagandanın mahiyeti ne olmalıdır? b) Örgüt içi eğitim nasıl olmalıdır?*

III— GENÇLİK ÖRGÜTLERİ ve DEVRİMCİ EYLEMLER

1. *İşçilerin kendiliğinden gelme hareketleri karşısında devrimci gençlik ne yapmalıdır? Sendikalar ve mahalli işçi örgütlerinde gençlerin yeri nedir?*

2. *Köylülerin devrimci hareketleri karşısında gençlik ne yapmalıdır? Köylülerin bilinçlendirilmesi ve örgütlendirilmesi üzerine düşünceleriniz.*

3. *AP—CHP yakınlaşması devrimci eylemlere karşı terör getirmektedir. Gençliğin bu konuda tutumu ne olmalıdır?*

4. *Emperyalizme karşı mücadelenin — 6. Filo'yu protestodan başka— sistemli kampanyalar şeklinde yoğunlaştırılması konusunda ne düşünüyorsunuz?*

5. *İkili anlaşmaların ve NATO'nun yeniden söz konusu edildiği bu günlerde bu konuda ne yapılmalıdır?*

6. *Son gelişmelerin ışığında üniversite reformu konusundaki görüşleriniz nelerdir?*

Verilen cevaplar ışığında gençlik meselesi üzerine genel bir değerlendirmeyi, ANT'ın gelecek sayısında sunacağız.

Güray ÖZ

Mao, "Kitle Çizgisi„ üzerine konuşuyor

«Kitlelerden düşünceleri toplayın, onları yoğunlaştırın, sonra kitlelere gidin, onları yayın. Kitlelere bu düşünceleri kendi düşünceleriymiş gibi kucaklayıncaya, onlara sıkıca bağlanıncaya, düşünceleri eyleme aktarıncaya ve bu eylemlerde düşüncelerin doğruluğunu sınayıncaya kadar onları kitlelere anlatın.»

Devrimci eylemlerimizin başarı ölçüsü kitlelerle kuracağımız bağlarda belirlenir. Devrimci teoriyi, proleter ideolojisini kitlelere benimsetebilmek ve eylem içinde kitlelerin bilimsel sosyalist teorinin rehberliğinde hareket etmelerini, teori-pratik bütünlüğünü sağlayabilmek için kitlelerle bağ kurmalayız. Ama bu nasıl yapılmalıdır? Bu konuda çeşitli teorik ve pratik öneriler ortaya sürülmektedir. Özellikle son günlerde tartışması yapılan *«Kitle çizgisi»* bu önerilerin ağırlık merkezi olmaktadır.

«Kitle çizgisi» **kavramına açıklık kazandırmak amacıyla, bu konuda en çok adı geçen devrimci lider Mao Tsetung'tan aşağıdaki parçaları sunuyoruz.**

1. Bütün çalışmalarımızda uygulamamız gereken iki yöntem vardır: Birisi geneli özel (particular) ile birleştirmek, diğeri ise liderliği kitlelerle kaynaştırmak.

2. Herhangi bir işte eğer genel ve yaygın bir çağrı yapılmazsa, kitleler harekete geçirilemez. Fakat lider durumundaki kişiler kendilerini genel bir çağrıyla kısıtlarsa — şahsen bir takım örgütlerde, çağrısı yapılan işlerin uygulanmasında yoğun bir şekilde yer almazlarsa, bir noktada durup, tecrübe kazanıp, bu tecrübeyi başka birimleri (unit) yöneltmede kullanamazlarsa — genel çağrılarının doğruluğunu sınama yada genel çağrılarının muhtevasını zenginleştirme imkanları yoktur ve bundan bir sonuç alamama tehlikesi ortaya çıkar. Örneğin 1942 Hataları Düzeltme Hareketi'nde (rectification movement), genel çağrıyı özel yol gösterme (particular guidance) ile birleştirme yönteminin kullanıldığı her yerde bir çok başarı kazanıldı, kullanılmadığı yerlerde de hiçbir başarı elde edilmedi.

1943 Hataları Düzeltme Hareketi'nde, Merkez Komitesi'nin her bir şubesinin, alt-şubesi ve Parti komitesinin her makamı genel çağrıya (bir yıllık hataları düzeltme planı) ek olarak, süreç içinde tecrübe kazanıp, şunları yapması gerekir: Örgüt içinden, başka örgütlerden, çevredeki okul ve ordu birimlerinden (çok fazla olmamak şartıyla) iki yada üç birim seçin. Bu birimleri derinlemesine inceleyin, hataları düzeltme hareketlerinin onlardaki gelişimi hakkında ayrıntılı olarak bilgi edinin, siyasi tarihleri, ideolojik özellikleri, (yine çok fazla olmamak şartıyla) personel temsilcilerinin çalışmalarındaki zayıf ve güçlü yanları, çalışma şevkleri hakkında ayrıntılı bilgi toplayın. Bundan sonra o örgüt sorumlularına, o birimlerin karşılaştıkları pratik sorunlara somut çözümyolları bulmada şahsen yol gösterin. Bir yığın alt-birimleri olan ordu, okul birimleri ve bütün örgüt liderleri de aynı şeyi yapmalıdır. Liderlerin, önderlik etme ve öğrenmeyi birleştirmelerini sağlayan yöntem budur. Lider durumundaki hiçbir kişi, alt-birimlerdeki tek tek her kişiden ve olaydan somut tecrübeler kazanmadıkça, bütün birimlere genel yol gösterme yetisine sahip olamaz. Bu yöntem her yerde teşvik edilmelidir ki, böylece her kademedeki lider kadrolar onu uygulamayı öğrenebilsin.

3. Hataları Düzeltme Hareketinden kazandığımız tecrübeler göstermiştir ki, hataları düzeltmenin başarılı olabilmesi için, hareket sırasında her birim içinde az sayıda aktivistlerden oluşan ve söz konusu birim başlarının çekirdeğini teşkil ettiği bir lider grup oluşturulmalıdır ve bu lider grup harekete katılan kitlelerle çok sıkı bağlar kurmalıdır. Lider grup ne kadar aktif olursa olsun, eylemleri kitlelerin eylemleri ile kaynaştırılamazsa, yaptığı iş bir avuç insanın kısır çabalarından öteye gidemez. Öte yandan eylemlerini doğru bir biçimde örgütleyecek güçlü lider grup olmaksızın, yalnızca hareketli olan kitlelerin eylemleri uzun zaman devam edemez, doğru yönde yönlendirilemez, daha yüksek bir seviyeye ulaştırılamaz.

Herhangi bir yerde kitleler üç kısımdan oluşurlar; nisbeten aktif olanlar, nisbeten geri olanlar ve ikisinin arasındaki ılımlılar. Bunun içindir ki, liderler küçük sayıdaki aktif unsurları liderlik etrafında toplamada usta olmalıdırlar ve ılımlı unsurların seviyesini yükseltmede ve geri unsurları ileri çekebilmede onlara dayanmalıdırlar. Kitlelerle kaynaşmış ve bütünleşmiş bir lider grup ancak kitle mücadelesi sırasında yavaş yavaş oluşur, mücadeleden kopuk oluşamaz. Herhangi bir büyük mücadele sürecinin başlangıç, orta ve son dönemlerinde lider grubun yapısı bütünüyle aynı kalmamalıdır ve kalamaz. Mücadele sürecinde ortaya çıkan aktivistler, kendilerine oranla daha az kabiliyetli olan yada yozlaşan eski lider grup üyelerinin yerlerini almaları için teşvik edilmelidirler. Birçok yerlerde ve örgütlerde işlerin yürütülmemesinin bir temel nedeni, yığınlarla kaynaşmış, bütünleşmiş ve sürekli olarak sağlıklı kalması sağlanan bir lider grubun olmamasıdır. Suni olarak değil, somut durumların gereğince bir araya getirilmiş, en aktif, uyanık ve enerjik öğretmen, yönetici ve öğrencilerden oluşmuş birkaç, bir düzine yada daha fazla kişiden meydana gelen bir lider grup olmazsa, 100 kişilik bir okul muhakkak ki iyi yönetilemez. Küçük olsun, büyük olsun, okul, ordu birimi, fabrika yada köy, her örgütte Stalin'in Partinin bolşevikleştirilmesi konusunda saydığı oniki koşuldan dokuzuncusunu, yani liderlik çekirdeğinin kurulmasını gerçekleştirmek zorundayız (1). Bu lider grubun ölçütleri, Dimitrov'un kadrolar politikasını tartışırken saydığı dört ölçüt olmalıdır: Kendini davaya kesin adayış, kitlelerle bağ kurma, bağımsız karar verme yeteneği ve disiplini koruma (2). İster hayati işleri —savaş, üretim, eğitim (hataları düzeltme dahil)— yürütmekte olsun, isterse çalışmaları denetlemede, kadroların tarihlerini incelemede yada diğer eylemlerde olsun, genel çağrıyı özel yol gösterme ile birleştirmenin yanında, lider grupla kitleleri kaynaştırma yöntemini kullanmak gereklidir.

4. Partimizin bütün çalışmalarında en doğru liderlik *«kitlelerden kitlelere»*dir. Bunun anlamı şudur: Kitlelerden düşünceleri toplayın (dağınık ve sistematik olmayan düşünceleri), onları yoğunlaştırın (çalışmalar yoluyla onları yoğun ve sistematik düşüncelere dönüştürün), sonra kitlelere gidin, onları yayın. Kitleler bu düşünceleri kendi düşünceleriymiş gibi kucaklayıncaya, onlara sıkıca bağlanıncaya, düşünceleri eyleme aktarıncaya ve bu eylemlerde düşüncelerin doğruluğunu sınayıncaya kadar onları kitlelere anlatın. Sonra tekrar kitlelerin düşüncelerini toplayıp, yoğunlaştırın ve bir kere daha kitlelere gidin ki, böylece düşüncelerin yürütülmesi ve sürekliliği sağlansın. Ve giderek, tekrar tekrar sonsuz bir helezon biçiminde, her seferinde düşünceleri biraz daha doğru, biraz daha zengin ve canlı kılarak. İşte marksist bilgi teorisi budur.

İDEALİST TARİH ANLAYIŞI; Toplumsal gelişmenin maddesel temele dayandığını inkar eden burjuva ideologların savunduğu tarih anlayışıdır. Genel olarak burjuva ideologları tarihi iki türlü yorumlamışlardır. Birincisi şeflerin ve benzeri yöneticilerin bilinçli çalışmalarıyla tarihi yorumlamaktır, ikincisi ise kişilerin etkenliğini tamamen inkar ederek tanrısal irade ve kadercilikle tarihin açıklanmasıdır.

İdealist tarih anlayışı, tarihi materyalizmin zıddı olan görüşleri önerir. Türkiye'de bütün okullarda okutulan tarih kitapları idealist tarih anlayışına uygun olarak yazılmışlardır.

TARİHİ MATERYALİZM; Diyalektik materyalizmin tarih boyunca toplum fenomenine uygulanışı. Toplumsal gelişmenin maddesel temellere dayandığını ortaya koyan tarih anlayışı. Tarih olaylarına maddesel açıdan bakarak diyalektik yöntemle inceleme. *«Bilimsel sosyalizmin insan toplumunun evrim kanunları öğretisi.»*

Tarihi materyalizme göre toplumsal gelişmenin temel nedeni maddeseldir. *«İnsanlar yaşayacak durumda olmalıdırlar ki tarih yapabilsinler.» «Toplumsal bilinç üretim ilişkilerine bağlıdır, ama bir yandan da üretim ilişkilerini etkilemekte ve değiştirmektedir.»* Örneğin bir çiftçi çiftçi gibi düşündüğü için çiftçi olmamış, çiftçi olduğu için çiftçi gibi düşünmek zorunda kalmıştır. Ne var ki o çiftçi kendi koşullarını etkileyebilir ve geliştirebilir.

Diyalektik materyalizm, tarihte ferdin etkenliğini inkar etmez. Ancak şunu belirler ki, tarihi yaratanlar kahramanlar değil kahramanları yaratan tarihtir. Ve toplum, kahramanları içinde yaşadığı üretim biçiminin koşullarına göre kahramana duyulan ihtiyaç sonunda yaratır. Bu kahramanlar, toplumun gelişme yasalarını, üretim biçiminin çelişkilerini doğru kavrayabildikleri ölçüde etken olurlar.

Bir toplumun temeli üretim biçimidir. Üretim biçimini belirleyen üretim güçleri ve üretim ilişkileri birbirine uygun olduğu sürece toplum gelişir. Üretim güçleriyle üretim ilişkileri uyuşamaz duruma geldiğinde ise üretim biçiminin değişme zorunluluğu doğar. Tarih boyunca gördüğümüz üretim biçimleri (ilkel komünal toplum, köleci toplum, feodal toplum, kapitalist toplum, sosyalist toplum) nin değişiminin temeli üretim ilişkileri ve üretim güçleri arasındaki çelişmedir.

«KİTLELERDEN KİTLELERE»
—Parti çalışmalarında en doğru liderlik budur—

5. Bir örgütte yada bir mücadelede lider grupla kitleler arasındaki doğru ilişki kavramı; liderlerdeki doğru düşüncelerin yalnızca *«kitlelerden kitlelere»* yoluyla olacağı kavramı; liderlerdeki düşüncelerin pratiğe uygulanacağı zaman genel çağrının özel yol gösterme ile birleştirilmesi gerektiği kavramı... Bu sorunlar üzerinde kadrolarımız arasındaki yanlış görüşleri düzeltmek için, bugünkü Hataları Düzeltme Hareketi'nde bu kavramların her yerde propagandası yapılmalıdır.

Birçok yoldaş, aktivistleri bir araya getiren liderlik çekirdeğinin kurulmasının ve bu çekirdeğin kitlelerle sıkıca kaynaşmasının önemini kavrayamamakta yada bunu yapmada başarılı olamamaktadır, bu yüzden onların liderliği kitlelerden kopuk ve bürokratik bir biçim almaktadır. Birçok yoldaş, kitle mücadeleleri tecrübelerinden ders alıcı bir özetleme yapmanın önemini anlamakta yada bunu yapmada başarılı olamamakta, kendilerini çok akıllı zannederek, öznel (subjektif) düşüncelerini dile getirmekten zevk duymaktadır; bu yüzden onların düşünceleri boş ve uygulanamaz bir biçim almaktadır. Birçok yoldaş, herhangi bir işle ilgili genel bir çağrı yapmakla yetinmekte, hemen arkasından özel ve somut yol göstermenin önemini anlamamakta yada bunu yapmada başarılı olamamaktadır, böylece onların çağrıları dudaklarda, kağıt üstünde ve konferans odalarında kalmakta ve bürokratik bir biçim almaktadır. Bugünkü Hatalarımızı Düzeltme Hareketi'nde, bu eksiklerimizi gidermeli, liderliği kitlelerle kaynaştırma ve geneli özel ile birleştirme yöntemlerini kullanmayı öğrenip, çalışmaları denetlemede, kadro tarihlerini incelemede ve gelecekteki bütün çalışmalarımızda bu yöntemleri uygulamalıyız...

6. Liderlik yöntemlerine ilişkin ayrıntılar burada ele alınmamıştır, ümit edilir ki, her bölgedeki yoldaşlar, burada ortaya konan ilkeleri temel alarak, kendi yaratıcılıklarını zorlayıp, bu konuda kafa yoracaklardır. Mücadele ne denli zorlu olursa, sosyalistlerin, liderliklerini geniş kitlelerin ihtiyaçlarıyla kaynaştırmaları ve genel çağrıları özel yol gösterme ile birleştirmeleri, bu yolla öznel ve bürokratik liderlik yöntemlerini yıkmaları o denli gerekli olur. Partimizin bütün lider yoldaşları, bilimsel marksist liderlik yöntemini, öznel, bürokratik liderlik yöntemine karşı ortaya atmalı ve birinciyi ikincinin üstesinden gelmede kullanmalıdır. Bürokratlar ve öznelciler, liderlikle kitlelerin kaynaştırılması ve geneli özel ile birleştirmenin ilkelerini anlamazlar. Partinin ilerlemesine büyük ölçüde engel olurlar. Öznel ve bürokratik liderlik yöntemleriyle savaşabilmek için bilimsel marksist liderlik yöntemini derinlemesine ve genişlemesine teşvik etmeleyiz.

(1) J.V. Stalin, «The Prospects of the Communist Party of Germany and the Question of Bolshevization», **Works**, Eng. ed. FLPH- Moscow, 1954, Vol. III, pp. 39.

(2) Georgi Dimitrov, «Unity of Working Class Against Fascism», **Selected Articles and Speeches**, Eng. ed., London, 1951, pp. 138-39)*«Some Question Concerning Methods of Leadership»*, **Selected Works of Mao Tse Tung**, Volume III, *Second Edition*, 1965, pp. 117-120 *Yazı 1 Haziran 1943 yılında ÇKP Merkez Komitesi için hazırlanmıştır.*)

□

Bizim kültürümüz halk kültürüdür, bizim kültür işçilerimiz büyük coşkuyla ve kendini adayışla halkımıza hizmet etmelidirler, kitlelerle bağ kurmalı, kendilerini kitlelerden ayırmamalıdırlar. Bunu yapabilmek için, kitlelerin ihtiyaç ve isteklerine göre davranmalıdırlar. Kitleler için yapılacak her çalışma ne denli iyi-amaçlı olursa olsun, bir kişinin arzularından değil, kitlelerin ihtiyaçlarından başlamalıdır. Çok defa objektif olarak kitlelerin belli bir dönüşüme ihtiyaçları vardır, ama sübjektif olarak kitleler bu dönüşümün bilincinde değildirler, hatta bu dönüşümü ne istemektedirler ne de yapmaya kararlıdırlar. Çalışmalarımızla kitlelerin büyük bir kesimini dönüşümün gereğinin bilincine vardırıncaya, onları dönüşümü gerçekleştirebilecek kararlı ve istekli bir duruma getirinceye kadar dönüşümü yapmamalıyız. Aksi takdirde, kendimizi kitlelerden koparmış oluruz. Kitleler bilinçli ve istekli olmadıkça, kitlelerin katılmasını gerektiren her çalışma yalnızca bir formaliteden ibaret kalacak ve başarısızlığa uğrayacaktır. *«Acele, başarı getirmez»* deyişi, acele etmememiz anlamına değil, fakat düşüncesizce hareket etmememiz gerektiği anlamınadır; düşüncesiz hareket etme yalnızca başarısızlığa yol açar. Bu, her çeşit çalışma için ve özellikle kitlelerin düşünce yapılarını değiştiren kültürel ve eğitsel çalışmalar için doğrudur. Burada iki ilke vardır: Birincisi kendi hayalgücümüzden doğmuş ihtiyaçlar değil, kitlelerin gerçek ihtiyaçları; ikincisi de kendimizi onların yerine koyarak bulduğumuz istekler değil, kendi kafalarının ürünü kitle istekleridir.

(« *The United Front In Cultural works*, **Selected Works of Mao Tse Tung**, *Volume* III, *pp.* 236-37, *Second Edition*, 1965. *Konuşma* 30 *Ekim* 1944*'de yapılmıştır.*)

Partimiz, yirmi yıldan beri her gün kitle çalışması yapmış ve son on iki yıldan beri de her gün kitle çalışmasından söz etmiştir. Biz, her zaman devrimin, herkesin çalışmalara katılmasını ve halk kitlelerine dayanmasını savunmuş ve devrimin emirler veren birkaç kişinin eline bırakılmasına karşı çıkmışızdır. Bununla birlikte, bazı yoldaşların çalışmalarında hâlâ kitle çizgisi tam olarak uygulanmamaktadır, onlar daha da kendi kendine çalışan bir avuç insana dayanmaktadırlar...

Biz hücum etmeye çalıştığımızda kitleler yeterince uyandırılmamış olsalardı, bu maceracılık olacaktı. Kitleleri kendi iradelerine karşı iş yapmaya zorlasaydık, muhakkak başarısızlığa uğrayacaktık. Kitleler ileri bir atılım istediklerinde biz ilerlemeseydik bu sağ oportünizm olacaktı.

(*«A Talk to the Editorial Staff of the Shansi-Suiyuan Daily»*, **Selected Works of Mao Tse Tung**, *Vol. IV, First Edition, pp.* 241. 243. *Konuşma 2 Nisan 1948'de yapılmıştır.*)

Çev: FARUK PEKİN

□

Düzeltme

Geçen hafta ANT'ın bu sayfasında yayınlanan Y. Yalçın'ın «Küçük Burjuva Sosyalizmi» başlıklı yazısının dördüncü sütun, ikinci paragrafındaki «... ise anarşizmi benimseyerek 'yollarına' devam ederler» cümlesinden sonra şu bölüm yeralacaktır: *«Bu son gruplar, anarşizan eğilimli 'goşistler'le, salt anarşist-terôristlerdir. Mamafih, kökleri çok eskiye dayanan ve düşünsel geleneklerini kaskatı sürdüren «sol sosyalist» fraksiyonlar da günümüzde mevcuttur. Böyle grupları, goşist ve anarşistlerden ayırmak gerekir.»*

Ayrıca, 2. sütunun sondan 10. satırındaki "*sözünü*" kelimesi de "*özünü*" olacaktı. Düzeltir, özür dileriz.

Devrimci Kardeslerimize

Çağımız emperyalizme karşı savaşan ezilen halkların zaferleriyle doludur

Ülkemizde de Amerikan emperyalizmine ve yerli uşaklarına karşı bütün Türkiye halkları amansız bir kavga vermektedirler. Kavgamız gün geçtikçe daha yaygınlaşmakta ve güçlenmektedir. Bu kavga emperyalizmi ve onun kuklası faşizmi kovup SOSYALİST BİR DÜZENİ KURANA DEK devam edecektir.

Ancak, şu bilinmelidir ki; emperyalistler ve onun yerli uşakları da boş durmayacaklardır. Halklar arasında ikilik çıkararak, halkların kardeşlik ve eşitlik ilkelerini zedeleyerek devrimci saflarımızı bölmek isteyeceklerdir. Nitekim Site ve Kadırga öğrenci yurtlarındaki şölenlerde Anadolunun yaşıyan kültürlerinden biri olan Kürt Kültüründen devrimci deyişler okunurken, saflarımıza sızan provokatörler tarafından yılların faşist ve hakim ulus şövinizmi hortlatılmıştı

Bu güne dek, emperyalizme ve faşizme karşı omuz omuza dövüştüğümüz dostlar, henüz atamadıkları şöven duygularına kapılarak gerçek devrimci anlayışa gölge düşürmüşlerdir. Militanların bu sapmalarının vebali devrimci mücadelenin hocalığını üstlenenlerindir.

Bu hareket asırlardan beri süre gelen ırkçı tutumun kanıtısı nasyonal, sosyalizmin, küçük burjuva oportünizminin bir görünümüdür. Kısacası faşizmin ta kendisidir. Kuşkumuzda haklıyız.

Devrimci omuzdaşlarımızı bir kez daha uyarır ve şöven zihniyete karşı beraberce dövüşmeye çağırırız.

Halkların kültür, sanat, dil ve folklörüne karşı olanları karşı-devrimci saflarda görür ve şiddetle protesto ederiz.

KAHROLSUN KÜÇÜK BURJUVA ŞÖVENİZMİ.
KAHROLSUN FAŞİZM.
KAHROLSUN EMPERYALİZM.
KAHROLSUN AMERİKAN EMPERYALİZMİ.
YAŞASIN HALKLARIN KARDEŞLİĞİ.
YAŞASIN TÜRKİYE HALKLARININ KURTULUŞU.
YAŞASIN EMPERYALİZME KARŞI DÖGÜŞEN ORTA DOĞU HALKLARININ ZAFERİ.
YAŞASIN EMPERYALİZME KARŞI SAVAŞAN MAZLUM DÜNYA HALKLARI.
ZAFER EZİLEN HALKLARINDIR...

İSTANBUL DEVİMCİ DOĞU KÜLTÜR OCAĞI

Proleter Devrimci Aydınlık'tan

Derginizin muhabirinin isteği üzerine belirttiğimiz görüşlerimizde *«Eski Aydınlıkçılar Sol Sapma İçindedir»* **yolunda bir ifade olmadığı halde, derginizde tırnak içinde böyle bir başlık verildiğini gördük.**

Biz ilkesiz birlik cephesi içinde özünde sağ fakat görünüşte *«sol»* **küçük burjuva eğilimlerinin bulunduğu görüşündeyiz. Bir sayıdan beri AYDINLIK Sosyalist Dergisi çıkarmakta olanlar, bu eğilimleri eleştirmemekte ısrar etmektedirler.**

Diğer yandan, *«Eski Aydınlık»***'tan bizimle ilgisi olmayan bir dergiymiş gibi söz edilmektedir. AYDINLIK'ın ilk ondört sayısını çıkarmış olan kadro, bugün Proleter Devrimci AYDINLIK Dergisi'ni yayınlamaktadır.**

Bu hususların sayın ANT okuyucularına ilk sayınızda duyurulmasını saygılarımızla rica ederiz.

CENGİZ ÇANDAR
Proleter Devrimci AYDINLIK
Yazı İşleri Müdürü

Devlet Personeli ve Politika

624 sayılı Devlet Personel Sendikaları Kanunu'nun 14. maddesi'nin a bendi ile, kamu personeli kuruluşlarının, dolayısıyla fert olarak tüm memurların politik etkinliklerde bulunması yasaklanmıştır.

Politika, geniş anlamıyla, bir ülkenin sorunları ile ilgilenmek, bu sorunlar üzerinde düşence açıklamak şeklinde tanımlanabilir. Bu sorunlar, ferdi ve toplumu içine alabilecek genişliktedir. Barış Gönüllüleri, Sendikacılık, Toprak Reformu, Laiklik İlkesi, Emperyalizm, madenlerimizin, ürettiklerimizin pazarlanması, milli eğitim, TRT, üniversiteler; bunlar hep politika sorunu olarak ele alınabilir. Kısacası, yurdun her sorunu için düşünce açıklamayı politika saymak gerekir. Biz, bir yurtsever olarak, tüm bunlar üzerinde düşünür, çözümyolu arar, herkese her türlü anlatım yoluyla açıklayabiliriz. Bu hususları açıklamaktan korkmamalıyız. Bu, suç değildir

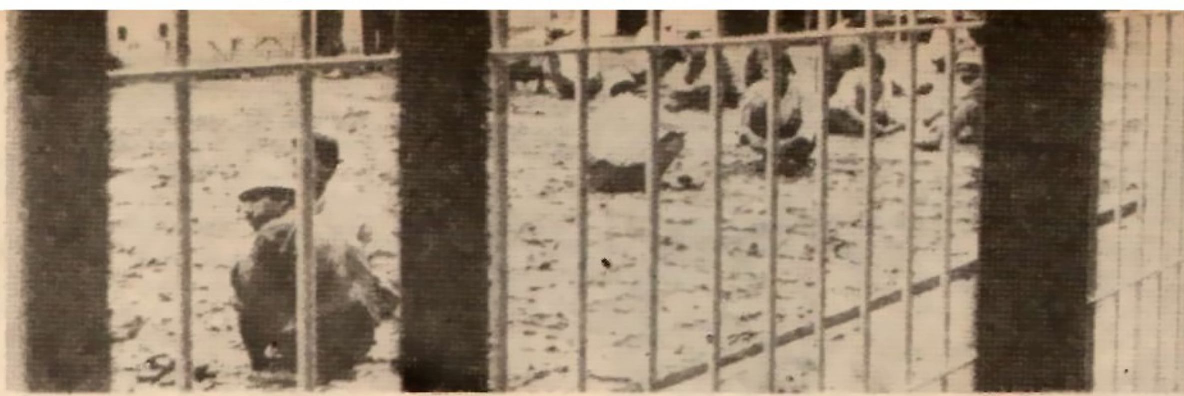
Anayasanın 20. maddesi, herkes düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir, düşünce ve kanaatlarını söz, yazı ve resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu halde açıklayabilir ve yayabilir.

Anayasanın bu maddesinde, «Kamu personeli bunun dışındadır» diye bir şey yoktur. «Herkes, dil, din, ırk, mezhep, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç ayrımı gözetilmeksizin kanun önünde eşittir» der anayasamızın 12. maddesi.

Şu halde kamu personeli kuruluşlarının, dolayısıyla fert olarak tüm memurların, düşünce ve kanaatlarını söz, yazı ve resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu halde açıklamak ve yaymak için mücadele etmeleri gereklidir. Bu anayasanın kendilerine tanıdığı bir haktır.

LÜTFÜ EMEKSİZ (Akyazı - Sakarya)

Emperyalizmin Orta sapladığı kanlı hançer:

ANT dergisinin 158. sayısında yayınladığımız «Ortadoğu Devrimci Çemberi» adlı yazımızda; Ortadoğu sorununda açıklığa kavuşturulmasını gerekli bulduğumuz konular dizisinden olmak üzere aşağıdaki tarihsel açıklamayı sunuyoruz.

F. NİHAT

Emperyalizmin Afrika'daki yeni bir oyunu

Emperyalizm Afrika'nın küçük ülkelerinden biri olan Lesotho'da yeni oyunlara girişmiştir. Lesotho 1966 yılında bağımsızlığını kazanan bir Güney Afrika ülkesidir. Bağımsızlıktan bu yana ilk yapılan genel seçimlerde yenilgiye uğrayan başbakan Leabua Jonathan örfi idare ilan etmiştir.

*Seçimlerde başbakanın «**Ulusal Parti**»si gerilerken, M. Ntsu Mokhehle'nin liderliğini yaptığı Kongre Parti'si 60 üyeli mecliste 33 üyelik elde etmiştir.*

Güney Afrika Cumhuriyetinden bağımsız bir politika izleyen ve solcu olarak bilinen Mokhehle'nin bu başarısı karşısında emperyalistler hemen harekete geçmişlerdir. Bütün şovence tutumlar körüklenmiş, mesele yine ırk meselesi haline getirilmiştir. Bu kargaşa içinde Mokhehle yakalanıp hapse atılmış, gece sokağa çıkma yasağı konmuş ve bütün anayasal haklar yürürlükten kaldırılmıştır. Başbakan Jonathan sandelyesini korumak için emperyalistlerle her türlü ilişkiye girmektedir.

Güney Afrika'daki bütün ırkçı tutumları körükleyen emperyalistler, Afrika'nın bu küçük ülkesinde kanlı olaylar yaratmaya girişmişlerdir.

Bugün Ortadoğu'da emperyalizm-siyonizm işbirliği kesinlikle açığa çıkmıştır. Artık İsrail devleti, Filistin'de varlığını sürdürmek için hangi güçlere dayanması gerektiğini açıkça ilan etmektedir. «KUTSAL TOPRAĞIMIZ», «DÜNYANIN, EN ÇOK ISTIRAP ÇEKMİŞ ULUSUNUN BİRİCİK VATANI ELDEN GİDİYOR» ve «LİBERAL BATI, BİR ULUSUN İMHASINA GÖZ MÜ YUMACAKTIR!» gibi feryatlarla gerek dünya kamuoyunu, gerekse kendi halklarını uyutmayı başaran İsrail devleti, böylece Ortadoğu'da kendi varlığının gerçek nedenini gizliyebilmektedir. Oysa, klasik anlamda *sömürgeci* bir devlet olmayan İsrail'in neden Ortadoğu'da olduğu sorusu, emperyalizmle siyonizm arasındaki tarihsel ilişkiyi gözler önüne sermesi bakımından ilgi çekicidir, sorulmalıdır.

19. Yüzyılda Avrupa'da gelişen milliyetçi akımlar, Doğu Avrupa yahudileri arasında buna benzer duyguların canlanmasına yol açıyor. Din ve ırk birliğinin bir yahudi *ulusu* yaratmak için yeterli olduğuna inanan ilk siyonistler, kendilerine diğer uluslardan bağımsız yaşama ve bir devlet kurma hakkı tanıyorlar. *Ulusçu Avrupa*'nın 1880'lerden itibaren Afrika'yı yağma etmeye başlaması, siyonist ideolojinin büyük yalanı «KUTSAL TOPRAK» kavramını canlandırıyor... 1882'de ilk siyonistler *kendilerine bir devlet yaratma çabasıyla* Filistin'e sızıyorlar. Avrupa'lı yahudi finansörlerin yatırımlarına rağmen bu çabaları başarısızlığa uğruyor. Filistin'de yerleşme fikrinin bu ilk dönemde Avrupa'lı yahudiler arasında pek yaygınlaşmadığı da görülmektedir. A.B.D.'ne veya Arjantin'e göç, birçok yahudiye Filistin'den daha cazip gelmektedir.

Avrupa yahudileri sorununu doğuran 19. Yüzyıl burjuvazisinin kendi içindeki çelişmeleridir. Deutcsher in belirttiği gibi, endüstri ihtilalinden önceki bir dönemde yahudiler, tarıma dayanan ve parasız bir Avrupa'da pazar ekonomisinin ve paranın temsilcisi olmuşlardır. Bu kişiler, kapitalizm öncesi bir toplumda kapitalizmin ilk taşıyıcıları, tüccar ve tefeci idiler. Fakat modern kapitalizmin gelişmesiyle yahudilerin Avrupa ekonomisindeki konumu da sarsılmaya başlıyor. Kendi egemenliğini ortaya koyan Avrupa burjuvazisi, ilk kez 1789 Fransız ihtilali ile *milliyetçiliği* resmi ideolojisi olarak benimsediğini belirtiyor. Bu konumda ekonomik egemenlik rekabeti giderek *anti-semitizm* haline dönüşüyor. Öte yanda Doğu Avrupa yahudilerinin büyük bir kısmının da proleterleştiği görülüyor. İşte Herzl 1897 yılında yazdığı «*Yahudi Devleti*» adlı kitabında Avrupalı yahudilerin sosyal konumuna bir çözüm sunarak siyonist amaçları gerçekleştirmeye çalışıyor: *Yahudi proleteryasının bir devlet kurmak üzere göç etmeye başlaması zengin yahudileri rahatlatacaktır. Çünkü bir ülkede yahudi nüfusunun yoğun olması, orta sınıf yahudilerine karşı tepki gösterilmesine yol açmaktadır. Böylece fakir zümrelerin göçü, Avrupa ülkelerinde kalmayı tercih eden* **zengin yahudilerin** *daha da rahat yaşamasını sağlayacaktır. Ayrıca artık yahudi nüfusunun ülkeyi terkiyle,* **orta sınıfa yükselmeye çalışacak proleterya tasfiye edilecek ve orta sınıfın çıkarları korunacaktır.** *Bu durum yahudi-hristiyan rekabetini de azaltacaktır. Proleteryaya gelince; bunlar yeni bir ülkeye göç etmekle hiçbirşey kaybetmeyerek yeni bir hayat kazanacaktır.*

● Yahudi sorunu-bujuvazi sorunu

Herzl'in ortaya attığı bu çözüm şekli siyonizmin özünü açıkça ortaya koymaktadır. Daha önce de belirttiğimiz gibi, siyonistlerin Filistin'e yerleşme çabaları ilkin başarısızlığa uğramıştı. Herzl'in yahudi koloniciliğini ve yeni bir stratejiyi saptamak üzere topladığı konferans, yahudi finans burjuvazisinin bütün maddi olanaklarını kullanmalarıyla gelişir. Herzl, Filistin çabası başarısızlığa uğradığı takdirde, yeni devleti, Arjantin, Kıbrıs, El-ariş veya Uganda'da dahi kurmayı tasarlamaktadır. Açıkça ortaya çıkan şudur ki, Avrupa yahudileri sorunu aslında finans burjuvazisinin bir sorunudur, finans burjuvazisinin çıkarlarına uygun olduğu sürece yeni devletin yeri bile önemsiz görünmektedir.

Britanya ve diğer Avrupa devletlerinin emperyalist politikasıyla siyonizm işte tam bu noktada, ortak çıkarlar üstünde çakışır. Böylelikle Ortadoğu'daki *güçler birliği* nin tarihsel kaynağı belirlenir. Birinci dünya savaşından önceki dönemde Britanya emperyalizmi, aynı emelleri taşıyan Fransa ve Rusya ile rekabet halindedir. Fransa'nın 1830'da Cezayir'i, 1881'de Tunus'u eline geçirmesi, İngiltere'nin Hindistan üzerindeki hakimiyetini korumak üzere elinde tutmaya çalıştığı Ortadoğu ve Kuzey Afrika'yı tehlikeye düşürmektedir. Rusya ise Balkanlarda kendi egemenliği altında bir Slav devletinin kurulması için çalışmakta, böylelikle Akdeniz'e inmeyi düşünmektedir. Almanlar, Ortadoğu'daki zengin petrol yataklarını ele geçirerek stratejik önemi çok büyük olan bu bölgeyi gerektiğinde İngiliz emperyalizmine karşı kullanmak dileğindedir. Bağdat demiryolunu döşeyerek petrol yataklarına inmeyi tasarlayan Almanya böylelikle Britanya'nın elinde bulunan Hindistan ve Süveyş bölgesini bölerek Britanya çıkarlarına ket vurmaktadır. Osmanlıların da İngilizler yerine Almanlara yüz verdiği bu dönemde Herzl, başbakan Lord Salisbury'ye gönderdiği mektupta kendi amaçlarıyle Britanya çıkarları arasındaki ilişkiyi şöyle açıklar:

«Rus-Fransız anlaşmasının hakim olduğu bugünkü konumda Türkiye'nin parçalanması İngiltere için çok zararlı olacaktır. İngiltere bu parçalanmayla çok şey kaybedeceğinden, statükonun korunmasını tercih etmelidir. Statüko ancak Türkiye'nin mali durumu düzeltildiği sürece korunabilir. Gperek Türkiye'nin mali durumunu küzeltecek, gerekse İngiltere için en tısa Hindistan yolunu açacak bir metod vardır. Bu metod Filistin'de **Sultanın hamiliği** *altında bir yahudi devleti kurulmasıdır. Eğer bu devlet kurulursa derhal Akdeniz'i İran körfezine bağlayacak bir demiryolu döşenecektir. Bu demiryolu İran ve Bülücistan üzerinden Hindistan'a kadar ulaşabilir. İngiltere bir kuruş bile harcamadan kendisine bu yararları sağlıyabilir ve dünya kamuoyu da İngiltere'nin bu işe karıştığını bilmez.»*

Hakikaten Herzl bu dönemde yanına haham Moşe Levi'yi de alarak Sultan 2. Abdülhamit'e devamlı baskılar yapar. Konuşmalar sırasında Filistin'i parayla satınalma teklifine sinirlenen Abdülhamit «*ecdadımızın ve milletimizin kanıyla elde edilen bir vatan parçası para ile satılamaz*» diye bağırarak ilişkiyi keser. Fakat meşrutiyetten sonra yahudiler İttihat ve Terakki Partisi'ne sızarak hakim duruma geçerler ve 1909 hükümetine «*nafia*», «*ticaret ve ziraat*» ve «*maliye*» nazırı olarak üç yahudi nazır sokup 1914'de ekalliyetin toprak almasını sağlıyan bir kanun çıkarırlar. Öyle ki, yahudi nazırlar sayesinde Abdülha-

Ortadağu'da siyonizmin hesaplarını altüst eden Filistin gerillaları

Siyonistler binlerce Filistin'liye hapishanelerde zulmetmektedir.

Doğu'ya İsrail

THEODORE HERZL
—Siyonizmin babası—

BEN GURION VE MOŞE DAYAN
—Siyonizmin eski ve yeni temsilcileri—

mit'in Filistin'deki verimli toprakları bile yahudi tapularına geçer.

,Yine bu dönemde (1907), Avrupalı sömürgeci güçlerin kararı şudur: *«Ortadoğu'nun Asya ve Afrika kesimlerini birbirlerinden ayırmak üzere, bu yörede yabancı ve güçlü bir halkın meydana getirdiği müdahaleci bir devlet kurulmalıdır.»*

● Siyonizm emperyalizmle kucaklaşıyor

Artık siyonist gücün arkasında yalnızca Avrupa'nın yahudi finans burjuvazisi değil, emperyalist Avrupa'nın tüm emelleri yatmaktadır. Herzl'e göre Arjantin veya Uganda'da bile kurulabilecek devlet bu birleşik çıkarlar sayesinde Filistin'e yerleşecektir.

Ortak çıkar sonucu Mayıs 1916'da İngiliz ve Fransız'ların aralarında imzaladıkları *Sykespicot* antlaşmasıyla Arap Ortadoğu'su bölüşülür ve Filistin'de beynelmilel bir hükümet kurulması öngörülür. 2 Kasım 1917'de İngiltere'nin Filistin'de milli bir yahudi devletini desteklendiğini Balfour beyannamesi ile dünya kamuoyuna ilan etmesi ile bu gizli emeller açığa çıkar.

Araplar artık belli bir bilince ulaşmış, politize olmaya başlamışlardır. 2 Temmuz 1919'da Suriye Kongresi toplanır ve aleyhte oy olmaksızın *Suriye'nin güneyinde, Filistin'de bir yahudi devletinin kurulmasına kesinkes karşı olduklarını, bununla beraber mülteci yahudilerin isterlerse kendi halkları ile aynı haklardan istifade ederek yaşayabileceklerini* belirtirler. Irkçı bir tutumu olmayan bu istek, yine emperyalist güçler tarafından bastırılır. Arapların bütün karşı çıkışlarına rağmen *siyonist-emperyalist* emeller başarıya ulaşarak Filistin'e tekrar bir yahudi akınının başlamasını sağlar. Balfour beyannamesinin ilanı, yahudi finans burjuvazisi ile emperyalist Britanya arasındaki işbirliğinin su yüzüne çıkmasıdır. 2 Kasım 1917'de İngiltere Dışişleri Sekreteri A.J. Balfour'un, 1882'de kurulan Filistin Yahudi Kolonizasyonu Birliği'ne (P.I.C.A.) toprak alabilmeleri için büyük para yardımları sağlayan Baron E. Rothschild'e *«Majestelerin hükümeti Filistin'de bir yahudi devletinin kurulmasını gayet hoş karşılamaktadır»* demesi ve 9 Aralık 1917 de *majestelerin* yahudi askerleriyle birlikte Kudüs'ü almaları, su yüzüne çıkan bu işbirliğini kanıtlar. Kudüs'ün alınmasına karşı çıkan Araplar, yine majestelerin iyi niyet temennileriyle (!) sindirilir. Bu konumda bile, yer yer Arapların tutulmasına karşı çıkan siyonizm ile Britanya'nın arasında yer yer sürtüşmeler çıkar. Aslında finans burjuvazisinin Britanya ile sürtüşmesinin gerçek nedeni sadece Ortadoğu'daki Araplara yardım (!) edilmesi değildir. Bu kez emperyalizm sahip değiştirmeye başlamıştır.

● Ortadoğu'da siyonist emperyalist Amerika!

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda Britanya artık dünya ölçüsünde bir güç olmaktan çıkmış, yerini Amerika Birleşik Devletleri'ne bırakmıştır. Bu dönemde Doğu Asya'nın kapılarının suratına kapandığını gören A.B.D. Ortadoğu'ya ağzı sulanarak bakar... 1939'daki İngiliz İstiklal vaadine ancak 16 Mart 1944'de karşı çıkan Roosevelt «Filistin kapılarının yahudilere açılmasından büyük zevk duyacağını» belirtir. Roosevelt'in ani bir başağrısı sonucu ölmesi bu zevkini yarıda kesse de yerine seçilen Truman aynı zevkleri paylaşır. Truman 1946 yılında Arap ülkelerindeki sefirlerine şöyle der: *«Özür dilerim beyler, fakat, siyonizmin başarısını bekleyen yüzbinlerce yahudiye cevap vermek zorundayım. Tebam arasında yüzbinlerce Arap yoktur!»* Oysa bu arada Amerikan yahudileri de, Milli Demokratik Teşkilat'a (D.N.C.) önemli para yardımlarında bulunmakta ve karşılığında Filistin sorunu hakkında söz sahibi olmayı beklemektedir. Siyonistlerin emelleri bu kez de A.B.D.'nin çıkarlarıyla birleşir. A.B.D.'nin baskısıyla 29 Kasım 1947'de Birleşmiş Milletler taksim kararı alır. Bu kararın ardından 14 Mayıs 1948'de manda idaresi de kalkar. Yahudi ajansı da manda idaresi kalkar kalkmaz İsrail devletinin bağımsızlığını ilan eder. Böylelikle yahudiler, Filistinli Arapların bıraktığı 400 milyon sterlinlik (15 milyar T.L.) ağaç, 1,1 milyar sterlinlik (40 milyar T.L.) bina, fabrika, emlak ve mesken, 210 milyon sterlinlik (8 milyar T.L.) para, araba, vs.; yaklaşık olarak 60 milyar liralık bir servete de konarlar. Bu sırada Batılı olabilme sevdasıyla yanıp tutuşan Türkiye de İsrail'i tanıyan ilk 4 ülke arasına girerek Arap halklarını yalnız bırakır. Bu davranışın mükafatı olarak sırtının sıvazlanmasını beklerse de daha sonra sırtına binerler, Ortadoğu'da emperyalist oyunlar süregider.

● Büyük yalan, tarihsel neden

Görülüyor ki, «KUTSAL TOPRAK», «BİRİCİK VATANIMIZ», «LİBERAL BATI BİZİ KURTARSANA» gibi polemiklerle kendilerine bir devlet kurma isteği, sömürgen yahudi finans burjuvazisinin amaçlarıyla birleşen emperyalist güçlerin emellerini gizliyebilmek için ortaya atılmış yalanlardır. **İSRAİL'İ FİLİSTİN'E YERLEŞTİREN, YAHUDİ FİNANS BURJUVAZİSİ İLE DÜNYANIN EMPERYALİST GÜÇLERİ ARASINDAKİ İŞBİRLİĞİDİR.** Bu işbirliği, İsrail'in varlığının tarihsel nedenidir.

Ortadoğu'da devrimci çemberin kurulmasından yana olan her devrimci bu tarihsel nedeni bilmek, emperyalizmin, Arap direnişini ırkçı bir çizgiye oturtarak baltalamasına karşı çıkmak zorundadır.

Tarihsel gelişim içinde tekelci kapitalizm, Ortadoğu'ya yahudi finans burjuvazisi aracılığı ile girmiş, Arap halkının direnişi de bu süreçle belirlenmiştir. Filistinde bugün çarpışan Arap halkları tarihsel görevlerini yerine getiriyorlar, yoksa *dünyanın ezilen ulusunu* katletmeye uğraşmıyorlar. Böylelikle ANT dergisinin Ortadoğu'da devrimci savaş ve çeşitli cepheler hakkında bugüne dek verdiği haberler tarihsel bir noktada açığa kavuşmaktadır. Üçüncü dünya önerisine dikkatle eğilmek, tarihsel gelişimi içinde Ortadoğu'nun önemini kavramak, emperyalizm tekelindeki bilgi kaynaklarını zorlayarak karşı çıkış yollarını aramak her devrimcinin vazgeçilmez ödevidir.

Ortadağuda gerginlik artarken...

Sürekli olarak yazdığımız yazılardan da anlaşılacağı gibi, gelecek günler tamamen Ortadoğu'nundur. İçte, dışta çeşitli gazete ve politik degilerde üzerine değişik yazılar yazılan ve yorumlar yapılan 'Ortadoğu meselesi, bugün dünyanın en önemli meselesidir. Ortadoğu olaylarının sonucu bütün ezilen halkları ilgilendirmektedir. Bunun için Ortadoğu meselesindeki görüşlerimizin berraklığa kavuşması gerekir.

Siyonist İsrail Devleti bütün taktikleri kullanarak işgal ettiği topraklarda kalmak için direnmektedir. İsrail'liler Arapları savaş dışı bırakmak için yeni taktikler denemişlerdir. Çatışmalar, silahlı çarpışmalar, bombalamalar, silah hırsızlıkları birbirini izlemiştir. Siyonistlerin Araplara, özellikle Mısırlılara karşı, onları «İsrail ile savaşamaz» *psikozuna ulaştırma politikası başarısızlıkla bitmiştir. Nasır'ın da dediği gibi,* «Bu, Mısır ulusunun mücadelede azmini bilemekten başka bir işe yaramayacak»tır. *Nitekim durum diğer Arap ülkelerine de sıçramış ve yeni olarak* «Suriye Cephesi» *açılmıştır.*

Amerika'nın Ortadoğu politikası da artık berraklığa kavuşmaktadır. Ortadoğu'daki petrol çıkarları yüzünden zaman zaman Arap ülkeleri ile çatışmadan kaçınan, ama el altından İsrail'e yardım yapan Amerika, son olarak sunduğu Barış Planı ile beklediği sonucu elde edemeyince, kendini suçlayan Yahudiler karşısında ister istemez politikasını açıklamıştır

Yeni plan yüzünden özellikle Amerika'daki Yahudiler tarafından suçlanan Nixon, bu baskılar karşısında yılarak, bir zamanlar Truman'ın yaptığı gibi, İsrail'i gerek silah olarak, gerekse çeşitli barış (!) kurullarında sonuna kadar destekleyeceğini bildirmiştir. Her zaman belirttiğimiz gibi, Amerikan emperyalizminin çıkarı, İsrail Devleti'nin elinde bulundurduğu topraklardan gerilemeden Ortadoğu'da Amerikan emperyalizminin çıkarlarına jandarmalık etmesidir. Eline geçirdiği topraklarla kendini daha iyi savunabilen İsrail Devleti'nin varlığı Ortadoğu'daki Amerikan emperyalizminin sürmesi için yeterli nedendir. Bu yüzden Amerika, sunduğu bütün barış planlarına rağmen İsrail saldırılarını destekleyecek, gerekirse savaşa kendisi de girecektir. Yeni bir savaş da Pentagon'un arayıp bulamayacağı bir olanak olacaktır.

Batılı ülkelerin bütün çabaları Ortadoğu'da gelişmekte olduğunu sandıkları Sovyet etkisini kırmak şeklinde beliriyordu. Hattâ silah bezirganı Fransızlar Libya'ya silah verirken bile bu amaca yöneliyorlardı. Ama Batılıların politikası yine tutmamıştır.

Amerika'nın İsrail'e silah vereceğini bir daha ilan etmesi üzerine Sovyetleri çok sıkıştıran Nasır, Rusya'nın üç büyüklere çok sert bir nota göndermesini sağlamıştır. Yine Nasır 2-5 Şubat tarihleri arasında yapılan Ortadoğu Parlamenterleri Kongresi'nde Amerika karşısındaki tutumlarını açıklıkla ortaya koymuştur. Arapların artık barış planlarından bekledikleri birşey yoktur. Araplar uzun vadedeki topyekun bir savaşa yönelmişlerdir. Ama bunun kısa vadedeki bütün gerektirdiklerini de ihmal etmek istememektedirler.

Öte yandan Ortaoğu devrimcilerinin, özellikle Filistinli gerillacıların meseleye bakış açıları çok değişmiştir. Ortadoğu'da marksizm-leninizmi öğrener, marksist-leninist örgütler kurmaya çalışan ve pratikte marksist-leninist ilkeleri uygulamaya çabalayan kümeler gelişmektedir. Gerçekte ABD emperyalizminin korkusu da budur.

Bugün Filistinli gerillacılar bütün şovenist tutumları bırakmışlar, meseleleri «halkların kendi kaderlerini tayin etme» *ilkesi etrafında ele almaktadırlar. Filistin gerillacılarının sözcülerinden biri* «Filistin ve İsrail halkının sorunları demokratik ve enternasyonalist bir yoldan çözümlenmelidir.» *demektedir. Ortadoğu'da artık meseleleri gerçekçi bir açıdan ele alanların sayısı çoğalmaktadır.*

7 Şubatta Kahire'de toplanacak olan Küçük Arap Zirve Toplantısının sonuçları muhakkak önemlidir. Yakın gelecekteki günler için çok gerekli kararlar alabilirler. Ama önemli olan Ortadoğu da küçük burjuva rejimlerinin değil, marksizm-leninizmin uzun vadedeki zaferidir. Çok karmaşık görünen meseleye diyalektik yöntemin bütün yaklaşımlarını kullanarak eğilmek gerekir.

Diğer yandan Kahire'deki Ortadoğu Parlamenterleri Kongresine katılmanın mahzurlu olacağını belirten İnönü'nün görüşü ise tamamen meselelerden kaçmak, emperyalistlerin yararına davranmaktır. ABD senatörünün bile çok açıklıkla söylediği «Türkiye Ortadoğu olaylarının dışında kalamaz» *sözünü duymamak için gerçekten sağır olmak gerekir.*

Daha önceki yazılarımızda geniş olarak belirttiğimiz gibi, Türkiye Ortadoğu meselelerinin dışında kalamaz Ortadoğu'da emperyalizme karşı kazanılacak bir zafer, aynı zamanda Türkiye'nin zaferi olacaktır. Ortadoğu meseleleri içinde yerimizi almak ve görüşlerimizi açıklıkla ortaya koymak zorundayız. İsrail'e karşı tutumumuz, «Ortadoğu Devrimci Çemberi» *karşısındaki tutumumuz emperyalizm karşısındaki yerimizi belirleyecektir.*

GERÇEK YAYINEVİ

Gerçek Yayınevi'nin yönetmeni Fethi Naci 1927'de Giresun'da doğmuş, 1949'da İktisat Fakültesini bitirmiştir. 1965'te Gerçek Yayınevi'ni kurarak yayıncılığa başlamıştır.

●● Yayın Politikanız nedir?

— 1965'lerde yazar olarak beni en çok ilgilendiren, üzerinde en çok çalıştığım konu «az gelişmişlik»ti; bu, kendiliğinden, yayın politikamı da tayin etti. Ve gerçek Yayınevi'ni kurunca az gelişmiş ülkelerin meselelerini inceleyen kitaplar yayınlamağa başladım.

●● «100 SORUDA» dizisini yayınlamak nereden aklınıza geldi?

— Genel olarak az gelişmiş ülkelerin meselelerinden söz açan kitaplar olsun, marksizmin temel eserleri olsun, okurları belli bir düzeye getirmişti; ama Türkiye gerçeklerine eğilen eserler yok denecek kadar azdı. Zorunlu bir çeviri döneminden geçmiştik; ama artık telif eserler gerekliydi. Çünkü Türkiye'nin meselelerini ancak Türk yazarları, Türk bilim adamları inceleyip ortaya koyabilirlerdi. İşin en güç yanı, belirli konular için bu konuları yazabilecek en yetkili uzmanları bulmaktı. Bunda bunca yıllık dostluk, arkadaşlık ilişkilerinin büyük rolü oldu. Bir de kitapların kolay okunur olmasını istiyordum; soru — cevap şeklinde hazırlanmasının sebebi bu.

●● Yalnız telif eser yayımlamağa başladıktan sonra «Telif eser satmıyor» iddiasına karşı ne diyorsunuz?

— Satışlardan çok memnunum. «Ekonomi El Kitabı»nın 3. baskısını yaptık. «Atatürk'ün Temel Görüşleri» ile «Türk Edebiyatı» tükendi, onların da 2. baskılarını yapmak gerekecek.

●● Yayında karşılaştığınız zorluklar nelerdir?

— En büyük mesele, dağıtım meselesi. Geniş okur yığınlarına kitap ulaştıramıyorum. Hâlâ kitap gönderemediğim il merkezleri var. 500 küsur ilçeden ancak 7 — 8'ine kitap gönderebiliyorum. Yayıncı arkadaşlarla işbirliği yapıp dağıtım meselesini çözecek tedbirler almamız şart.

●● Bundan sonra neler yayınlamayı düşünüyorsunuz?

— Şimdilik «100 SORUDA» dizisi dışında kitap yayınlamayı düşünmüyorum.

HABORA YAYINEVİ

Habora Kitabevi'nin yönetmeni Bülent Habora 1940'da, İstanbul'da doğmuştur. 1966 Ocağında yayıncılığa başlamıştır.

●● Yayına nasıl başladınız, nasıl gelişti?

— Yayına başladıktan sonraki ilk 18 ay tekdüze, tatsız-tuzsuz geçti. Ve 1967'nin ilk kar'ı bazı yerlere yağarken, *«HERŞEYİ BİLİRİZ VEDE HİÇ YANILMAYIZ»* kafasında olan bazı adamlar, faşist kere faşist 141, 142. maddeleri ellerine ve Anayasa'nın kutsal maddelerini de ayaklarının altına alarak yayınlarım hakkında iyilikler düşünmeye başladılar. Ve ondan sonraki aylar içinde 7 kitabım toplatıldı. Ogün, bugündür de davaları devam ediyor. Bazıları iki yıldır hâlâ bilirkişi safhasında, bazılarıda... Yani kısacası ben yayınlıyorum, onlar da ellerine fırsat geçince topluyorlar. İşte kardeş kardeş geçinip gidiyoruz! Bu arada bilirkişilere de çok kızıyorum hani... Hem benim sayemde açıktan üç-beş kuruş alıyorlar, hem de raporlarında akıl almaz *«şey»*ler yazıyorlar. Ama neyse ki sonunda, onlar paraları cebine atarken, mahkemeler de raporlarını reddediyor.

●● Kesinlikle izlenmesi gereken yayınlarınız hangileridir.?

— Tabii önce toplatılan kitapları salık veririm. Ama toplatıldıklarından dolayı kitapçılarda bulunmayabilir. Onun için Fransızca, İngilizce, Almanca bilenler, İstanbul'da ve Ankara'da yabancı yayın satan kitabevlerinden yabancı dilde basılan nüshalarını rahatça alabilirler. Türkiye'ye girişi, satışı, okunması, elden ele dolaşması serbesttir o kitapların. Sadece ve sadece bizler yayınlarsak **«komünizm propagandası»** olur. **«Büyük balık-küçük balık»** hikayesi...

●● Yayınlarınızın karşılaştıkları ortak problemler nelerdir.

— Bütün yayıncıların ortak sorunu, kitapların okuyucunun eline geçmemesidir. Bunun dışında benim, tek-özel bir derdim var: Şu kitap sevmeyen baylar **«Anayasa nedir»**, **«fikir özgürlüğü neye derler»** öğrenseler de kitaplar toplatılmasa artık... Önceleri ilgiyle izliyordum. Bazı notlar da alıyordum. Çünkü ilerde çocuklarıma masal olarak anlatacaktım: **«Bir varmış bir yokmuş. Eskiden Türkiye'mizde bazı adamlar yaşıyormuş. Kitaptan, kırmızı şapkalı kızın kurttan korktuğu kadar korkarlarmış. Ve toplarlarmış kitaplar...»** Yıllar sonrası, memleketi haydutlardan temizleyen Tom Miks, Teksas, Red Kit gibi kahramanları anlatan dergiler olmayacağı için çocuklarım bu ve buna benzer masalları zevkle dinleyecekler. Evet, bunun için ilgiyle izliyordum. Ama sonraları sıkılmaya başladım. Çünkü meselâ, tam Eray Canberk'le bilardo oynamaya gideceğim, kitap toplatılması gibi sudan bir mesele yüzünden gidemiyorum. Benim tek-özel derdim işte bu.

●● Neler yayınlamak dileğindesiniz?

— Sırada bazı kitaplar var. Ama toplatılan 7 kitabımdan hangisi beraat ederse, en önce onun 2. baskısını yapacağım. 7 kitabım da yayınlanır yayınlanmaz, çok kısa bir süre içinde tükendiği ve arkasından toplatıldığı için, onlara öncelik tanıyacağım. Yalnız bu 7 kitabın ikinci baskılarının bir özelliği olacak; Kitapların toplanmasında emeği geçen dostlarımı fotoğraflariyle tanıtacağım ve olanları da resmi belgelerle ekleyeceğim. İlerde bu kitapları okuyanlar, komünistlerle savaşan kahraman mücahitlerimizi görsünler ve bu savaşın nasıl cereyan etiğini öğrensinler diye yapacağım bunu.

Bugün Türkiye'de sanat eğitimi, Türkiye halkına ve gerçeklerine tamamen yabancıdır

□ 158. sayımızda sanat anlayışımızı ortaya koyarken nelerden yana ve nelere karşı olduğumuz meselelerine açıklık getirmek yolunda sürekli yazılar sunacağımızı belirtmiştik. Bu yazısında Tan Oral, sanatçının alıcı tarafından yönlendirilişi, hakim güçlerin sanatçıyı belirlemesi ve sanatçının yaşamla ilişkisi konularını ele almaktadır.

Alıcının Biçimlendirdiği Sanat Ürünleri

Tan ORAL

Toprak işgali vardı. Köylüler, kadın erkek, çoluk çocuk koşuyorlardı. Ellerinde kazmalar, dirgenler. Sürüyorlardı toprakları, ekiyorlardı sonra. Duvarlarda kocaman yazılar görülüyordu. N. Tacalan'ın «*Kara Yazı*» filminden izliyorduk Atalan ve Göllüce'lileri. Yaşamak için, yaşamı engelleyenlere karşı çıkıyorlardı. Sonra Değirmenköy'lüler ağa topraklarına elkoyuyordu yiğitçe. Tarsus Meydan Oyuncuları kendi bölgelerinin eş sorunlarını sunuyorlardı Değirmenköylülere. «*Irgat*» oynuyorlardı.

«*Yeniden yaratılmanın coşkusuyla,*» karşı çıkılıyordu, sömürücü sınıfların egemenliğine.

Tütün sömürüsünü protesto mitingi düzenliyordu onbeşbin tütün ekicisi, Akhisar'da. «*Hastanelerden kovulan biziz, dairelerden kovulan biz, diyordu bir ekici, harplerde ölen biz. Ana genç ihtiyar yedi devleti biz attık bu topraklardan. Birleşelim. Bizi kollayacak bir halk düzeni kuralım. Bu düzene son vermek bizim elimizde. Yeter*» diye bağırıyor, sonra boğazında düğümleniyordu sözleri. Elinden düşen kağıtlarda bebelerinin besinsizlikten öldüğünü gösteren doktor raporları okunuyordu. Duvarları, ağaçları tütün afişleri doldurmuştu, «*Birleşelim, hakkımızı alalım*».

Köylüler devrimci mücadele veriyordu 1970 Türkiyesinde!

Aynı günlerde, yarının genç sanatçıları sanat eğitimi görüyorlardı İstanbul'da. Ve kendilerinden Mahmut Makal'ın Bizim Köy adlı kitabını okuyarak köy resimleri yapmaları isteniyordu. Beri yandan karınlarını doyurmak için bar, pavyon duvarlarına resim yapmaya iteleniyorlardı. «Sanat karnı tok insanların işidir.» deniliyordu. Kanunlar değiştiriliyor, öğretmenlik yapmaları engelleniyordu. Sanat eserinin bir mesajı olmalı, bir şeyler söylemeli sanat eseri, deniliyor; ne söylemeli, kime söylemeli'nin cevapları aranmıyordu. Bizim Köy kitabından köy resimleri yapılmaya çalışılıyordu, İstanbulda.

Gerçek Veriler

Emperyalist güçlerin bütün kurumları ile ülkeye girdiği ve kültür alanında gerekli bulduğu bütün kilit noktalarına yerleştiği dönemlerde sanatın da gerçek verilerden uzaklaştığını, yaşamdan ve yaşamın maddi koşullarından soyutlandığını görmek mümkündür. Sosyal yapının dün ve bugününün incelenmesi, yabancı güçlerin sanata yansıması ve etkilerininl saptanması, sanat sorunlarını daha köklü kavramamıza yarayacaktır. Bu karşılıklı alış verişten ve etkilerden sıyrılmış, gerçek verilerini yitirmiş, giderek yaşamla bütün bağlaçlarından arınmış bir sanat ve sorunu olamaycağından, düzme bir sanatın yine düzme sorunlarına çareler aramak, sakat bir içe dönüklükten, boşa çırpınmaktan, ona buna öykünmekten, lüks bir bunaltıdan, dramatik bir anlaşılamamaktan öte birşey getiremeyecektir. getirmemiştir de.

Yabancı güçler, kendi çıkarları gereği, Anadolu kültürünü ve ülke sanatını, yer yer doğal bağlarından kopartarak yozlaştırmayı ve o kültürün doğal mirasçısı ve o sanatın asıl sahibi olan Türkiye halklarına yabancılaştırmayı başarmışlardır. Bu oluşumda yerli işbirlikçiler de sınıfsal çıkarları gereği, sanat eğitimi yapan ulusal kuruluşları ve kurumları bu güçlere yada etkilerine teslimde tereddüt etmemişler ve yoz bir sanat çığırtkanlığına imkan hazırlamaktan geri kalmamışlardır. Sanatını, kendi geleneğinden yani doğal mirasından, gününün sorunlarından yani gerçek verilerden saptırıldığı, alıcısının ve karşılığının belirsiz tutulduğu bir gerçektir.

Bu durumda, sanatın, ülke halklarının yararı çizgisinden şaşmaması ve devrimci mücadelenin kendi estetiği içinde gelişip ilerleyebilmesi için umutsuzluğa kapılmadan sürekli çaba gösterilmesi gereği vardır. Sorunlar hiç kuşkusuz devrimci kavga içinde çözülecektir. Bu kavga, sanatın gelişmesini ve ülke halkları ile tamamlaşmasını önleyen engelleri ortadan kaldırma süreci içinde, sanatın kendi doğal ge-

Şeyh Bedreddin yerine, Orhan Asena için...

Hazırlanışının yankısı, oyunun uyandırdığı yankıdan güçlüydü; oyunu ünlü bir tiyatro, güçlü bir ekip oynuyordu; devrimci potansiyeli gittikçe oluşan seyirci iyiniyetliydi, «bekliyordu»... Ama, Asena'nın kıvrak anlatım dili dahil, hiçbiri, oyunu kurtaramadı ve afişte barındıramadı.

Niyetimiz, yapılan eleştirileri yenilemek değil. Önce, söylenenlere eklemek istediğimiz bir iki nokta var ki, bunlar bizim için, oyunun «kurtarılamazlığının» köklerini anlatıyor:

● *Şeyh Bedreddin hareketine (olay değil) yaklaşım, idealist düşünce biçiminden bile tam arınmamış, mekanik materyalizm öğelerini barındıran bir yolda yapılmıştır. Bunun sonucudur ki, pesimist hava egemen olmuş, teori-pratik serilimi ve birliğinin proto-tipi sayılacak hareket, oyunda bir «ermiş»in yöresinde yoğunlaşmıştır. Tek tek kişiler yerine kitleyi oyunun ekseni yapan kitle oyunu, karakter çizilişinden çok, eylemin birinci planda olduğu aksiyona dayanan oyun çizgileri, konunun özüne uygun düşerken, tam ters düşen biçim ortaya çıkmıştır. Hareket, tümüyle* **«kitle çizgisi»***nde geçtiği halde, Asena bunu gölgecikler, fonlar halinde geçiştirmiştir. Yine, bu yanlış kavrayış biçimidir ki, Musa Çelebi'nin gereksiz çarpıtılıp-abartılmasına yol açarken, belki de Bedreddin kadar işlenmesi gereken Börklüce Mustafa ve Torlak Kemal'in geri plana (ve maşa-müridler olarak) itilmeleri sonucunu doğurmuştur. Börklüce ve Torlak, gerçek güç, gerçek kahraman olan kitlenin simgeleri,* **«öğrenip savaş, savaşıp öğren»** *kuralının yansıdığı kişilerdir; müridlik yönleri ise, Asena'nın çarpıttığı gibi, hiç mi hiç ağır basmaz. Kullanılan Âhi-Köylü-Balıkçı üçlüsü de, harekete daha ziyade* **«onaylayan»** *bir tavırla* **«sonradan eklenen»** *biçimde kitleyi yansıtmaktadır oyunda.*

Düşüncenin soyutlanmasının, hattâ ilâhi güç kontaktının kuruluşunun sürüklediği açmazlardır bunlar. Düşünce, tarihi birikimin ve maddi koşulların oluşumundan alır doğurganlığını, kaynağı maddedir. Bedreddin, bu oluşumun, hattâ yaşadığı toplumun sınırlarını aşan bir oluşumun, doygun bir meyvasıdır; salt düşünen, vahiy inmişçesine kelâm eden, «yöneticileri» uyarıp çekelemeğe çalışan, tutturamayınca kitleye yamanan kişilik, çarpıtılmış bir kişiliktir. Ağaç Denizi (Karaorman)'ne geçişinin de, saray ajanlarına «teslim oluşu»nun (!) da yorumlanışı, Bedreddin'i kitleden, hattâ kitleye dönük önerilerinin özünden soyutlayan, bu ters kavrayışın çizgisinde olmuştur.

● *Şeyh Bedreddin «kavramı» ile bize ulaşan hareketin, toplumumuzun tarihi süreci içindeki yeri neresidir? Yaşadığı dönemin temel çelişkisi ve hakim çelişkisi nelerdir? Çelişki, devlet—halk çelişkisi midir, sınıflı sömürü düzenine dayanan Osmanlı toplum düzeninin çelişkileri midir? Özünde sömüren-sömürülen çelişkisinin olmadığı temel çelişki olmuş mudur? Bedreddin soyut olarak devlete mi karşı çıkmaktadır, karşı çıkılan, düzen midir? Asena şöylece geçiyor bütün bunların köşesinden: «Siz devleti düşünürsünüz, ben insanı.* **Aramızda yüzbin yıllık sürüp giden anlaşmazlık işte bu. Ve daha yüzbin yıl sürecek».** *(Altını biz çizdik. M.B.)*

Burada, sözü, tümüyle Asena üzerine getirmek istiyoruz. Toplum Yayınevi'nin yayınladığı metnin kapağında, Asena'yı tanıtma yazısı şöyle biter: «Bu oyun, yazarın sanat ve düşünce hayatında ileri bir aşama sayılmalıdır». Bu değerlemenin, bazı eleştirmenlerce de aktarılarak benimsendiğini gördük. Nedir bu Bayın vardığı «ileri aşama»?.. Yıllar yılı kültür hayatımızın üzerine çöreklenen yoz ağacıklar-aslan bozuntuları, koydukları ambargonun yıkılmak üzere olduğunu sezdikçe, kendi kariyerist çıkarlarına uygun olarak popülist kalemşörlükten yola çıkıp, özünde gerici-görüntüde devrimci kıyılarda sürtmeğe başladılar... Ve şimdi de bu Bay çıkıp, oyunda yaptığı soyutlamaya benzer biçimde, kendini soyutlayıp, kendi adına değerlediği aşama..sını, ardınca genelleyerek «ileri bir aşama» diye lanse ettiriyor. İyi niyet mi? İyi niyetin yetmezliğinin kanıtlanışının üzerinden çağ geçti. «Sömürülen insana duyduğu sevgi ile yöneliş», hiç bir ileri aşamayı anlatmaz bize. Devrimci çizginin çok gerilerinde kalmış, hattâ tehlikeli olma eğilimi taşıyan görüşlerle «sanat» yapıp, «ben de devrimci oldum» havaları yutulmuyor artık.*

Devrimciliğimizin bu zengin materyalini özgün amaçlarla yozlaştırmaya da kimsenin hakkı yoktur.

*İ. Ortaylı'nın bir cümlesine yer vermek isterim burada: «...Devrimci değillerdir ve farkında olmadan halkın kafasında uzun dönemde gerici tohumların yeşerebileceği bir görüş yaratmaktadırlar...»

Mert BAŞAT

lişimini de sağlayacaktır. Gerçek verilerden kalkınan sanat devrimci bir silah olarak, yine devrimci kavganın güçleri ve nedenleri ile biçimlenerek gelişecektir. Bu silahtan yoksun mücadelenin gereksizliği yanısıra, önce sanat sorunlarını çözümlemeye çalışıp sonra kavgaya sokmanın da oluru yoktur.

Alış Veriş

Sanat sorunları üzerinde düşünülürken, sanatın alıcısının ve karşılığının belirlenmesinden çoğunlukla kaçınılmaktadır. Oysa sanat eserini yönlendiren başlıca etkenlerden biri, alıcı ve ödediği karşılıktır. Olgular bu düşünceyi doğrulamaktadır. Gerçekten de hakim çevrelerin satınalma güçleri yüksek olduğundan ödedikleri karşılıklar da daima yüklü olmaktadır. Ne var ki doğal olarak kendi çıkarlarına, dolayısıyla beğenilerine uygun işlere ödemektedirler bu yüklü karşılıkları. Bu tür sanat ürünlerini de, kendiliğinden, sanatçıya ısmarlamış olmaktadırlar. Sanatını hakim çevrelere satarak ulaştığı olanaklar da yine yüksek olmaktadır sanatçının. Ve bu döngü böylece sürmektedir. Zaman zaman bu çarkın içine henüz girememiş sanatçılardan yakınmalar duyulmaktadır. Zaman zaman da bu tür sanattan devrimcilik bekleyenler çıkmakta ve salt bu nedenle öfkelenenler bulunmaktadır. Oluru var mı acaba? Alanın satanın razı olduğu bir sanat tezgahını başka amaçlarla bozarlar mı? Herşeye rağmen insanlara bir katkıda bulunmaktadırlar, denilmektedir bir de. Ama hangi insanlaradır bu katkı, hangi sınıfın insanlarınadır. Bunun sözü edilmiyor. Oysa belirlidir bu. Katkı, yarar hakim sınıflara ve onların yanında onlara hizmetle besinlenen ara tabakalaradır. Dolayısıyla ezilen emekçi kitlelere karşıdır. Diğerlerinin çıkarlarını, beğenilerini korur, savunur ve bunu kendi çıkarı gereği yapar. Bu açıktır. Sunduğunun karşılığını hakim sınıflardan beklediği sürece de onlara yaranmak zorundadır. Tarihten de örneklenebilir bu tür sanat olayları. Bir kese altın karşılığı ne naneler sunulmuştur o günün hükümdarlarına. Ve neler sunulmaktadır bu gününün hakim güçlerine.

Bir de hakim sınıfların bütün olanaklarından yararlanıp, beri yandan sınıflarına ihanet ettiklerini söyleyen sanatçılara da rastlanmaktadır. Ezilen halkların sefaletini teşhirden öte gidememektedir yapıtları. Ne açıkça sınıfsal çelişkilere ne de bu çelişkileri giderme dinamiğine rastlamak mümkün değildir bu sanatçıların ürünlerinde. Çelişki ancak o yapıta para sayıp duvarına asan kişinin evi ile duvarda anlatılan arasında belirir. Bu da sınıfsal olanaklarına rağmen halkçı olduğunu söyleyen kişinin bu savunusuna destek olmaya yarar. Böylece aldığı parayı bu görevi ile hak eder sanatçı.

Emperyalist güçler ve yerli işbirlikçileri emekçi halkları ortaklaşa sömürmektedirler. Sanat, bu sömürüyü kolaylaştırıcı bir etken olduğu gibi bazan da yeni bir sömürü aracı olabilmektedir. Üstelik burada sanatçı ürününü emekçi kitlelere sunmaktadır. Emekçiler de kendi düşük satınalma olanaklarıyla alıcılık etmektedirler. Ne var ki, sanatçı ürünlerini sömürücü güçlerin adına ve onların geniş yayın araçlarından yararlanarak, emekçilere sunmaktadır. Karşılığında da sömürüden büyük pay almaktadır. Yani gerçek alıcı sömürücülerdir. Sanatçı ofset tröstlerinin sayfalarında boy göstermektedir artık. Filmler yapmaktadır, plaklar doldurmakta, sahnelere çıkmaktadır. Şaşırtıcı yanları sürekli izlenir ve aranır olmalarıdır. Bu başarının nedenlerini sınırsız reklam güçlerinde olduğu kadar yaptıkları sanatın niteliğinde de aramak gerekmektedir. Ezilen kitlelere durumlarını unutturacak, yeni umutlar verebilecek yapıya sahiptir bu türdeki sanat ürünleri. Yepyeni özlemler yaratmakta ve bunları sürekli beslemektedir. Dikkat edilirse, yaptıkları sanatta, gerçek verilerden kalkınmaktadırlar. Başarı nedenleri baraz da buradadır. Ancak, kesin olarak çözüm getirici olmaktan uzak durmakta ve uyutucu nitelikler göstermektedirler. Yarattıkları ve beslediklerı özlemler, yoz burjuva değerleridir. Emperyalizm bu tür sanatçıların da aracılığı ile, gerçek devrimci sınıfı yozlaştırmak, ve kendi kendine yabancılaştırmak istemektedir. Ne yazık ki, bu sınıf uzun süreden beri emperyalizmin bu oyunu karşısında yalnız bırakılmıştır.

Sonuç

Bütün bunlara karşılık yabancı güçlere maşalık etmeden, emekçi kitlelere sanat sunmaya çalışan sanatçılar da bulunmaktadır. Bu tür sanatçıların karşılaştıkları engellere ve çözümyollarına geçen yazımızda değinilmişti. Burada alıcının belirleyiciliği üzerinde durmak istiyoruz. Emekçi kitlelerin satınalma güçleri son derece düşük olduğundan, sunulan sanata ödeyecekleri karşılık da az olmaktadır. Bu az karşılıkla devam eden sanatçı bir anlamda emekçi kitlelerle aynı kaderi, yani değiştirmeye çalıştığı kaderi paylaşmaktadır. O zaman sanatını da sömürü düzeninin değişmesi yolunda, bu kahredici boyunduruktan kurtulma yolunda sürdürmektedir.

Özetlersek, sanat, sanatçının yaşama olanakları ve sanatın alıcıları arasında önemli ve belirleyici bağlar vardır. Bu bağlar yadsınarak, yok sayılarak, kerameti kendinden menkul bir sanatın var olabileceğini düşünmek mümkün değildir. Sanatçı ve alıcı arasındaki bu alış veriş ve karşılıklı etkilenmeler kesin olarak sanatçıyı yönlendirmekte, dolayısıyla sanatını da belirlemektedir. Sanatçı bunun dışına çıkamamaktadır, çünkü etki gücünü, yani alıcısını ve doğal olarak seçtiği yaşama olanaklarını yitirmektedir. Yoksa bar, pavyon duvarlarına sanat döktürüp, karşılıklarını cebe indirmek, sonra bunlar sanat değil diyerek gerçek sanatın ayrıca arandığını söylemek safsatadan başka birşey değildir. Sanatçı ürettikleri ile vardır ve ürettiklerinin niteliği ile de yaşantısı biçimlenmektedir. Bu nitelik, hakim çevrelerin işine geliyorsa sanatçıya gereken karşılığı da vermektedirler. Sanatçılar da bu çevreleri mahçup etmemektedirler doğrusu.

Genç sanatçıların, seçecekleri hitap kitlesinin, sanatlarını ve kendilerini biçimlendireceği gerçeğini akıllarından çıkarmamaları gerekmektedir. Yapılanlardan sürekli hesap sormalı ve yaptıklarının hesabını daima vermelidirler.

Sanatın, yaşamın ve devrimci kavganın bir bütün olduğunu ve sanatın devrimci kavga içinde gelişeceğine inancımızı belirtmiştik. Sanat gerçek devrimci sınıflara ve bu sınıfın ideolojisini benimsemiş kadrolara seslendiği sürece, gerçek alıcısını bulmuş, yaşamdan, kavgadan, günümden ve çağından kopmamış olacaktır.

Türkiye Sanatçılar Birliği Kuruldu

Çeşitli sanat dallarından elliyi aşkın sanatçı hafta içerisinde Türkiye Sanatçılar Birliği'ni kurdular. Birliğin kuruluş amaçları arasında «Anayasanın öngördüğü her düşünce, bilim, sanat, basım, yayım, gösteri özgürlüklerinin eksiksiz savunulması ve uygulanması» ile «uluslararası kültür ve sanat hareketlerinin geliştirilmesi, kültür emperyalizminin önlenmesi» konuları da yer almaktadır.

Siyonizmin basın üzerindeki etkisi ve ümmetçi basının yanlışı!

Amerikan basınının emperyalizmin borusunu öttürdüğü bütün sosyalistlerce bilinmektedir. Ancak Ortadoğu Olayları, Amerikan basınının, İsrail konusunda yaptığı kasıtlı yayınlarda sadece finans-kapitalin çıkarlarının değil, aynızamanda bu sermayeyi elinde bulunduran etnik bir grupun, yani yahudilerin de büyük rol oynadığını göstermektedir. Ortadoğu konusundaki bu yayın politikası, yahudi sermayesinin basını kontrol altında tuttuğu tüm ülkelerde söz konusudur. Örneğin, Türkiye'de de gazetelerin hemen hepsi, emperyalizmin maşası İsrail'in cinayetlerini görmezlikten gelmekte, buna karşılık ulusal kurtuluş savaşı veren Arap halklarını çeşitli yazı ve karikatürlerle tezyif etmekte, Arap halklarıyla dayanışma gösteren devrimci Türkiye gençliğini, bir «cinayet şebekesi» gibi teşhire kalkışmaktadır.

Gerek finansmanı ile, gerekse ilan gelirleriyle yahudi sermayesinin kontrolu altında bulunan Bâbıâli basınının bu tek yanlı tutumuna, dini nedenlerden dolayı sadece ümmetçi basın karşı çıkabilmektedir.

Bugün Gazetesi'nde Mehmet Şevket Eygi, «**Amerikan basınına dair notlar**» başlığı altında yazdığı yazıda, Amerikan gazetelerinin gücünü rakamlarla ortaya koyarak şöyle demektedir:

«Basın dünyanın en dehşetli kuvvet ve silahlarından biridir. Büyük bir gazete bir orduya bedeldir. Muvaffak bir basın taarruzu bir atom bombası kadar tahribat yapar. İnsanlık basın denen kuvvetin esiri olmuştur. Büyük basın, devlet ve hükümetlerden daha kuvvetli, daha tesirli, daha nüfuzlu ve daha tahripkârdır.

....

«Amerika'da 5 milyona yakın Yahudi yaşar. (İsrail'den daha çok.) Ayrıca büyük sayıda da farmason vardır. Amerikan basını başlıca bu iki beynelmilel zümrenin kontrolu altındadır.»

Aynı gazetede, bu zümrelerin basını nasıl kontrol altında tuttukları da, Ali Genceli tarafından «**Yahudi Protokolü**»nden pasajlar nakledilerek şöyle açıklanmaktadır:

«Biz, bunu da (Basın — gazeteler) ele alıp, idaresini elimizde tutmalıyız. Bu şekilde bize karşı kullanılacak olan başka basını da bu vesile ile anule etmek mümkün ola. O zaman bize karşı yazılan kitap ve makaleler artık neticesiz kalır.»

«Edebiyat ve gazete, eğitim ve öğretimin iki mühim vasıtasıdır ki biz bu ikisini elimize aldığımız zaman bu işi de elde tutmuş olacağız. Dünyada eğer biz on mühim gazete ele geçirirsek, bunun arkasından otuz gazete kendiliğinden bizim idaremiz altına girer. Ve bizde bu şekilde dünyaya istediğimizi kabul ettiririz. Bizim gazetelerimiz zahirde birbirleriyle ihtilaflı olabilirler ve ihtilaflı görünürler, hakikatte ise bir tek gayeye hizmet ederler. Böyle olunca da halk bu gazetelere daha fazla güvenir ve bunlara daha da fazla inanırlar. O zaman biz de muhaliflerimizi kolaylıkla alt ederiz.» (Yahudi protokolu No: 12)

«Amerikada her gün binlerce gazete çıkar, bunların bazılarının tirajları bir kaç milyonun üstündedir. En çok basanları da New - York şehrinde, fakat bu gazetelerin çoğu da ya doğrudan doğruya yahut da perde arkasından Yahudi kontrolünde bulunuyor. Amerikan okuyucusunun da maalesef binde değil hatta on binde biri bile bu hususu bilmez; bilemez de, yukardaki protokolun cümlelerinden de niçin bilemediklerini anlamak mümkün.

«Amerikan gazetelerinin çoğunun fiyatı, gazetenin sarf ettiği kâğıdın fiyatından daha çok ucuzdur. Bu gazeteleri —bizde de olduğu gibi— ilân ve reklâmlar kurtarır. İlân verecek müesseselerin çoğu yahudilerin elindedir. Bunun için istedikleri gazeteyi yaşatır istemediklerini batırırlar.

«Yahudilerin usulü şudur; Kendilerini muhalif bir şey gördüler mi? ne pahasına olursa olsun onu susturur, şiddetle ezerler; bazan sadece mali veya iktisadi yoldan değil çeşitli tedbirlere de baş vururlar, hatta işi cinayete kadar götürüp muhaliflerini kim vurduya bile getirirler.

«Sadece bununla da kalmaz, ailelerin içine de fesad sokarlar, babayı oğula, oğulu babaya, karıyı kocaya kocayı karıya vesaire düşman edip meramlarına muvaffak olurlar.

«Yahudiler kendi maksatlarına ulaşmak için ilk önce dedikodu yaymağa başlar, arkadan, buhtanlar, iftiralar silsilesi zincirleme birbirini kovalar. Bu gibi işler için Yahudilerin Amerika'da hususi teşkilatları vardır. Bilhassa yalan havadis düzmece haber uydurmak maksadiyle Havadis şirketleri kurmuşlardır. Tabii bu yalan muhaliflerinin aleyhine olacak. Bu yalan haber yavaş yavaş büyük gazetelere, halkın diline düşer ve Yahudi de işini görür.»

Ümmetçi basının ortaya koyduğu bu hususlar, büyük çoğunluğuyla gerçeğin ifadesidir. Amerikan oku-

Ancak ümmetçi basın, meseleyi sadece dini ve ırki açıdan ele alarak değerlendirdiği için köklü bir çözümyolu getirememektedir. Bu hafta dış politika sayfamızda da açıklandığı gibi, aslında yahudi proletaryasına da düşman olan siyonizmi yıkmak, ancak onun sırtını sıvazlayan emperyalizmin yıkılması ve Ortadoğu Devrimci Çemberi'nin başarıya ulaşmasıyla mümkündür. Yoksa, engizisyon İspanyası zihniyetiyle yapılacak bir savaşın asla başarılı olamayacağı, Hitler deneyiyle sabittir.

Bâbıâli'den mini - seçmeler!

TARİH VE KATİPLİK — İnönü, Demirel'i ikibin yıl öncesinin hukuk kafasından da geri saymakla, aslında kendisine kıymıştır. Tarih, CHP meclisinin zabıt katibi değil ki, bu gülünç iddiayı aynen sayfalarına alsın! (Bedii Faik, Dünya, 5.2.1970)

YUFKA YÜREKLİ! — Prof. Parlar da, gerçekten parlamış bir zekâ, pırlanta bir kafa. Ona da Amerikan uşağı diye hakaret etmeye dilleri varmış. İçim sızladı, içim sızladı, içim sızladı dedim ya... Ey Ortadoğu Üniversitesi seviyesine ulaşabilmiş gençler! Profesörün böylesi rektörlüğe seçilmez de, kim seçilir? (Nizamettin Nazif, Y. İstanbul, 2.2.1970)

DOST NASİHATI! — Bırakın lütfen, şu, rektör seçiminden ıvır zıvıra kadar herşeyi vesile yapan küçük ve pis oyunları. Dönün lütfen kürsülerinize, laboratuvarlarınıza, seminerlerinize ve sıralarınıza. Yoksa — vallahi bir dost olarak söylüyorum — bu işi size sopayla yaptırırlar. (Tarık Buğra, - Tercüman, 1.2.1970)

KÖPRÜ REKLAMI! — Allah (C.C.) uğurlu, kıdemli etsin ve tamamına erdirsin inşallah. Boğaz Köprüsü, cumhuriyet devri Türkiyesinin en büyük teşebbüsüdür. Bu köprünün açılışının reklamını çok yapmak, hatta şimdiden başlamak lazım. Bunun için de açılış törenini İstanbul'un en güzel bir mevsimine rastlatmak şart. (Münevver Ayaşlı, Sabah, 1.2.1970)

KİŞİYİ NASIL BİLİRSİN?-Evet, rektör beğenmezler, hükümet beğenmezler, milli irade beğenmezler, düzen beğenmezler, Ne demişler? İt duası kabul olsaydı, gökten kemik yağardı!.. Hepsi, it duasıdır bunların! (Bedii Faik, Dünya, 1.2.1970)

Ortak Pazar mı, Ortak Mezar mı?

Ortak Pazar isminden de anlaşılacağı gibi, bir ortaklıktır. Ortak Pazar'a girişimizin zaten doğmak üzere olan sanayiimizi boğacağı muhakkaktır. Üstelik bu birleşme moral bakımından bizi ayrıca çökertecektir. Faraza Danimarka Seks Fuarındaki ticari maddelere bizi müşteri kılmak için, kanunlarımızda da gerekli değişikliğin yapılması, bu ortaklığın temelinde mündemiçtir. Biraz dikkatle bakılırsa, bu bir Ortak Pazar değil, belki bir Ortak Mezar'dır. Hatta o bile değil. Sadece Türk maddi ve manevi varlığını gömmek için gerekli mezarı hazırlayan bir Ortak Pazar'dır.

ERGUN GÖZE
(*Tercüman* — 6.2.1970)

Ey itoğlu itler!

Büyük Efes Oteli'ndeki cümbüşleri tarih boyunca ne Roma, ne Bizans, ne Sodom, ne de Gomore görmüştür.

Köpekleriyle beraber yerler, içerler, yatarlar, sızarlar.

Büyük Efes Oteli bir devrin ve bir hakim sınıfın aynasıdır.

Türk halkını soyarak, sömürerek, aldatarak, ezerek topluyorlar bu paraları. Rosella'nın köpekleri müslüman Türk halkının sırtından tabağı 30 liraya keklik yiyorlar.

... Ve siz ey itoğlu itler.

Yiyin!.. Patlayıncaya, tıksırıncaya, geberinceye kadar yiyin!

Nasıl olsa bir gün halkın ayakları altında tahtakurusu gibi ezileceksiniz.

Gebermeden bol bol yiyin.

MEHMET ŞEVKET EYGİ
(Bugün — 5.2.1970)

haftanın karikatürü

Kocalarını tuvalet kâğıdına sardılar

(GÜNAYDIN — 3.2.1970)

Dans hocası Kudret Şandra'nın ev kadınlarına tavsiyesi:

«Kocalarınızı evde tutmak için evinizin dansözü olmalı ve göbek atmayı öğrenmelisiniz»

(GÜNAYDIN — 5.2. 1970)

KOCA BAĞLAMA METODLARI

ANT * Haftalık Dergi * Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN * Sorumlu Müdürü: OSMAN S. AROLAT * Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN * İdare Yeri: CAĞALOĞLU, Başmusahip Sok. Tan Apt. 10/11 - İSTANBUL * Tel.: 27 81 09 * P.K. 934 — Sirkeci - İSTANBUL * Dizgi ve Tertip: İPEK MATBAASI * Klişe: ESER KLİŞE * Baskı: VATAN MATBAASI

* Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A.Ş.—Cağaloğlu-İstanbul, Tl.: 27 38 54 * İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara Cad. 84 - İSTANBUL Tel.: 27 89 49 * Abone Şartları: Yıllık 50 Lira, Altı Aylık 25 Lira, Üç Aylık 15 Lira * İlan: Santimi 25 Lira; Yayın ilanları, yüzde 50 indirimlidir * Tam sayfa yayın ilanları 1500, yarım sayfa 800 Lira'dır * Küçük yayın ilanları kelimesi 75 Kuruştan kabul edilir